

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne izvenredne nedelje in praznike // Inzerati do 80 petič vrst a Din 2, do 100 vrst a Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3 večji inzerati petič vrsta Din 4.—, Popusti po dogovoru, inzeratni davek posebej. // „Slovenski Narod“ velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.— // Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26.

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 7 // NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 // CELJE, celjsko uradništvo: Strassmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 // JESENICE: Ob kolodvoru 101 // SLOVENI GRADEC, Slomškov trg 5 // Pošna hranilnica v Ljubljani št. 10.351.

Berlinske svečanosti

Včeraj je bila na čast knezu namestniku Pavlu velika vojaška parada, zvečer pa slavnostna predstava v državni operi — Danes je na programu ogled berlinskih znamenitosti

Berlin, 3. junija. r. Včeraj je bila v prestolnici velika vojaška parada na čast jugoslovenskemu knezu namestniku Pavlu. Nj. Vis. knez namestnik je ob 9.30 dopoldne v navzočnosti mnogostevilnih predstavnikov države, stranke in vojske položil venec na spomenik v svetovni vojni padlim vojakom. Zatem je bila vojaška parada, ki je trajala dve uri. Nastopili so vsi rodovi vojske, mornarice in letalstva. Knez namestnik je z zanimanjem ogledoval nemške vojaške, kancelar Hitler pa mu je sproti tolmačil ustroj in opremo posameznih formacij. Paradi je prisostvovala tudi velika množica ljudstva, zlasti mladi, ki je prirejala knezu namestniku,

kancelarju Hitlerju in nemški vojski burne ovacije.

Zvečer je bila v berlinski operi svečana predstava. Dali so Wagnerjeve »Mojsirske pevce«. Knez namestnik Pavle in knežinja Olga sta prišla v spremstvu kancelarja Hitlerja, ki je nosil uniformo napadalnih oddelkov. Predstavi so prisostvovali tudi vsi člani vlade ter diplomatski zbor. Po predstavi je bila v kancelarjevi palači slavnostna večerja.

Po slavnostni večerji v palači državnega kancelarstva sta se Nj. Vis. knez Pavle in knežinja Olga v spremstvu kancelarja Hitlerja in zun. ministra Ribbentropa zopet odpeljali v palačo Bellevue. Pred kan-

celarjevo palačo je bila zbrana ogromna množica ljudi, ki je prirejala prisrčne ovacije.

Danes ob 10.30 se je knez namestnik odpeljal v poset k berlinskemu županu dr. Lippertu. Nato se je vpisal v zlato knjigo mesta Berlina. Po tej ceremoniji, ki so ji prisostvovali odlični predstavniki nemške vlade in člani jugoslovenske kolonije, je knez namestnik krenil v spremstvu ministrice Meissnerje v Potsdam, kjer je opoldne položil venec na grob Friderika Velikega.

Današnji program bivanja kneza namestnika bo nato obsegal naslednje točke: opoldne ogled dvorca Sanssouci. Pred dvor-

cem v Potsdamu bo visoke goste počakal zunanji minister Ribbentrop, nakar si bo kneževska dvojica ogledala sobane in prostore, v katerih je delal in stanoval Friderik Veliki. Ob 13. priredi Ribbentrop kosilo v Novem dvoru, nakar se bodo vsi gosti z avtomobili odpeljali v Schwanenbergschloss, kjer ob 16. priredita gostoma na čast Gobbels in njegova soproga čajanko. Pred večerjo se knez in knežinja v spremstvu ministrice Meissnerje vrne na grad Bellevue. Zvečer priredita Ribbentrop in njegova soproga knezu namestniku in knežinji Olgi večerjo v hotelu »Kaiserhoff«, ki ji bo prisostvoval tudi kancelar Hitler.

Politični obzornik

Umestna ugotovitev

Mariborska »Delavska politika« piše: »Naslov, poklic, stan, življenjska naloga, mladost ali starost niso merodajni, da človek ostane človek. S to svojstvenostjo ni bistveno v zvezi čut pravčnosti, socialnosti, niti ne oznanjevanje in izvrševanje ljubezni do bližnjega ali tako zvane krščanske ljubezni. Na človeka prav lahko vplivajo čisto druge okoliščine, ki jih je več. Te so na primer: naravna pokvarjenost, naravni duhovni defekt, sadizem te ali one vrste ali pa tudi slaba okolica ali družba, ki v človeku podvija plemenite nagibe do barske surovosti. Tako si razlagamo dejanja, ki jih nekateri izvršujejo, in tisk, ki prihaja izpod peresa nekaterih ljudi, o katerih lahko rečemo, da so pozabili na človeške vrline in tako podvili, da ne vrše svojih dolžnosti v plemeniti smislu, kakor velevala večni zakon.« — Točna ugotovitev, ki ji nimamo ničesar pridejati!

Kateri jugoslov. listi so poslali poročevalce v Berlin?

»Deutsches Nachrichtenbureau« poroča, da so z ozirom na poset kneza namestnika Pavla v Berlinu prispeli tjakaj iz Jugoslavije: Kosta Luković, šef centralnega Presbija, Gjorgje Perić, direktor agencije Avala, Vladislav Ribnikar, direktor »Politike«, J. Stojmircvič-Jovanović, direktor glavnega glasila JRZ »Samouprava«, Damjan Sokić, urednik »Pravde«, Mihajlo Svetovski, urednik »Vremena«, vsi iz Beograda, duhovnik dr. Ahčin, glavni urednik »Slovenca« iz Ljubljane, in H. Macanović, urednik »Novosti« iz Zagreba.

Kdo je sovražnik Slovaške?

Slovaški minister v zadnji češko-slovaški vladi Sidor se je protivil odcepitvi Slovaške od Češke, smatrajoč to za največjo nesrečo za Slovače. Dr. Tiso, dr. Tuka in tovariši so ga zato proglasili za narodnega izdajalca. Sidor se je moral umakniti iz javnega življenja. Danes pa vse, kar narodno misli na Slovaškem, priznava, da je bil Sidor na pravi poti in da bi bili danes Slovaki srečnejši, ako bi bili poslušali Sidorja. Ugled Sidorja na Slovaškem silno narasča in lahko se trdi, da je danes vsa nacionalna Slovaška v Sidorjevem taboru. Vlada dr. Tise in dr. Tuke je v stihih skrbnih sprčo nevarno naraščajoče Sidorjeve popularnosti. Zato je minister propagande znani Samjo Mach v Bratislavi dal prirediti demonstracije proti Sidorju, sam pa je sklical svoje somišljenike na shod, na katerem je strastno napadel Sidorja. V svojem govoru je med drugim izjavil: »Ti si Slovaki, ki soglašajo s Sidorjem, so sovražniki slovaške države. So naščuvani od Varšave ali Moskve, ali pa od dr. Beneševih pristajalcev. Ti, ki zahtevajo povratek Sidorja v javno življenje in na krmljo vlade, so zločinci, ki hočejo maskirati svoje namene pod krinko borbe za svobodo in proti tako zvanemu tujemu jarmu.« Kakor poročajo iz Bratislave, je prišlo pri tej priliki do ljutih spopadov med Sidorovci in Machovci.

Postani in ostani član Vodnikov družbe!

Borzna poročila.

Curth, 3. junija. Beograd 10.—, Pariz 11.735, London 20. 7375, New York 442.8125, Bruselj 75.40, Milan 23.30, Amsterdam 236.80, Berlin 177.60, Praga 15.125, Varšava 83.75, Sofija 5.40, Bukarešta 3.25.

Halifax odpotuje osebno v Moskvo?

Rusija vztraja na razširjenju ja mstva na baltske države, ni pa nobene načelne razlike med stališčem Londona in Moskve

London, 3. junija. br. Vprašanje jamstva za baltske države je glavni problem pogajanj med Londonom in Moskvo, vendar pa so ta pogajanja že tako daleč napredovala, da se je angleška vlada po snoopni konferenci ministrov odločila poslati svojega člana v Moskvo. Tega gotovo ne bi storila, če ne bi bilo izgleda, da bo v najkrajšem času dosežen končni sporazum. Čim bo prispel pismeni odgovor ruske vlade na zadnje angleško-francoske predloge, ki je bil včeraj popoldne izročen v Moskvi, bosta London in Pariz sprejela potrebne sklepe. Delavska opozicija bo na prvi seji parlamenta postavila zahtevo, naj odpotuje zunanji minister v Moskvo, da se na ta način čimbolj pospešijo pogajanja. Ta predlog bo podprla tudi liberalna stranka, ima pa zagovornike tudi v vladnem taboru. V političnih krogih računajo s tem, da pakt z Rusijo ne bo sklenjen pred novim sestankom parlamenta, ki se sestane prihodnji ponedeljek. Tudi listi se zavzemajo za to, da odpotuje lord Halifax vsebnost v Moskvo. V merodajnih krogih pa izjavljajo, da ni nobenih težav, ki se ne bi mogle rešiti po redni diplomatski poti.

Zakaj hoče Rusija jamstva za Baltik

Pariz, 3. junija. Tukajšnji diplomatski krogi mnogo razpravljajo o glavnem ugovoru Molotova, češ da Anglija ne želi razširiti sistema garancij tudi na baltske države. Ruski diplomat v Londonu je izjavil novinarjem, da želi Rusija avtomatično pomoč za te države, četudi one same tega ne zahtevajo. Naglasil je, da obstoja nevarnost, da bi se moglo zgoditi, da bi bile baltske države prisiljene, da sprejmejo nemški protektorat. Anglija bo prav tako poskušala preprečiti vsak prehod nemških čet skozi Belgijo in Nizozemsko brez oziroma na to, ali bosta ti dve državi zahtevali njeno pomoč ali ne. Enako stališče zavzema Rusija glede baltskih držav.

Izročitev ruskega odgovora

Moskva, 3. junija. Molotov je sprejel včeraj francoskega in angleškega poslanika. Obisk je trajal od 17. do 18. Izve se, da je Molotov obema poslanikoma dostavil odgovor sovjetske vlade na francosko-angleški predlog o trojnem sporazumu. Uradna vsebina sporazuma še ni objavljena, toda zdi se, da sovjetska vlada vztraja pri tem, da Anglija in Francija dasta garancije trem državam na severozapadni

meji sovjetske Unije, to je Estoniki, Letonski in Finski. Ker Litva nima skupne meje s Sovjetsko Rusijo, Rusija ni postavila glede te države nobenih zahtev.

Posredovanje Turčije ni potrebno

Carigrad, 3. junija. e. V ankerskih političnih krogih ne potrjujejo vesti, da bi obisk zunanjega ministra Saradzogla po sestanku z rumunskim zunanjim ministrom imel namen posredovati in olajšati pogajanja med Anglijo in Rusijo. Namen tega potovanja je le kategorična potrditev prijateljstva in zavezništva med Turčijo in Rusijo. Za posredovanje tudi ni nobenega povoda, ker se razgovori med Londonom in Moskvo normalno nadaljujejo.

Stališče Poljske

Varšava, 3. junija. br. Poljska vlada se nikakor ne protivi ruski zahtevi, da se mora francosko-angleško jamstvo razširiti tudi na baltske države, ker je Poljska enako kakor Rusija zainteresirana na ohranitev neodvisnosti baltskih republik. V poljskih službenih krogih so z zadovoljstvom sprejeli izjave Molotova, da je nastopilo znatno izboljšanje v odnosih med Rusijo in Poljsko.

„Thetis“ izgubljena?

Vsi poskusi, da bi rešili posadko, so ostali brezuspešni — Podmornica je izgubljena na dnu morja

London, 3. junija. r. Ponoči so se razširile vesti, da se je po 18-urnem naporu končno posrečilo rešiti vso posadko potopljene podmornice »Thetis«. Zadnje vesti so vedele celo poročati, da je rešena posadka že prispela v Liverpool. Najnovejša poročila angleške admiralitete, ki so prispela v jutranjih in dopoldanskih urah, pa te vesti demantirajo in ugotavljajo, da je izgubljena vsaka nada, da bi posadko še rešili živo. Podmornica, ki se je pokazala s enim delom na površju, je zopet izgubljena na dnu morja.

Zadnja poročila

LONDON, 3. junija. e. Vse kaže, da je usoda mornarjev in vsega osebja na ponesrečeni podmornici »Thetis« zapčena. Vesti, da je vsa posadka rešena, se ne potrjujejo. Po zadnjih poročilih se je iz podmornice rešilo 6 mož, dočim jih je 88 še v ladji. Ob 0.15 zjutraj je bilo izdano poročilo, da je iz podmornice prišel na površje inženjer tvrdke Armstrong Vickers, ki pa je bil že mrtev. Rešili so ga s pomočjo Davisovega aparata. Podmornica leži v vsej dolžini na morskem dnu. Vse upanje, da bi lahko rešili ponesrečeno posadko, je izgubljeno. Pri reševalnih delih so deluje 20 ladij, ki so vso noč s reflektorji razsvetljevale površino morja.

LONDON, 3. junija. AA. Reuter: Snovi so odpotovali na Orkneyske otoke in Liverpool strokovnjaki za dviganje potopljenih ladij. Izvršeni so bili poskusi »Thetis« dvigniti iz morja. Toda takoj po prvem poskusu je »Thetis« popolnoma izgubljena pod vodo ter se sedaj nahaja na dnu tako, da jo sprednji del zarit v dno.

Nekaj pred polnočjo se je zvedelo v ministrstvu mornarice, da so bili rešeni samo štiri moške iz podmornice »Thetis«, ki jih

je rešil rušilec »Brazens«. Po še ne potrjenih vesteh so našli trupli 2 mornarjev, ki sta se poskušala rešiti iz podmornice. Dasi je že popoldne prenehalo signaliziranje s podmornice, vendar smatrajo, da je v podmornici še zrak.

Predstavniki ladjedelnice v Birkenheadu so opolnoči sporočili, da se dela za reševanje podmornice »Thetis« nadaljujejo, da pa ni nobenih potrebnih poročil. Rodbine članov posadke podmornice so prišle na dvorišče ladjedelnice, da bi čimprej prišle do vesti o svojih. Pred ladjedelnico se je zbrala množica ljudstva. Na vseh obrazih se čita velika zaskrbljenost.

LONDON, 3. junija. AA. Reuter: O priključitvi reševalnih del je bilo rešenih 6 mornarjev, od teh pa so trije umrli. Zena kurjaka na podmornici »Thetis« je izjavila, da je prešla od mornarškega ministrstva brzojavko, v kateri se ji sporoča, da je njen mož utonil, ko se je poskušal rešiti iz podmornice.

London, 3. junija. AA. Nekaj po polnoči je uradnik ladjedelnice v Birkenheadu objavil zbrani množici žalostno vest, da ni več upanja, da bi rešili posadko »Thetisa«.

LONDON, 3. junija. AA. Reuter: Malo pred drugo uro je izjavil predstavnik ladjedelnice v Birkenheadu, da ladjedelnica ni dobila nobenih podrobnosti o usodi podmornice »Thetis« in da je zelo malo upanja, da bi bilo mogoče rešiti posadko. Množice se nadalje vztrajajo pred ladjedelnico ter pričakujejo novih vesti o usodi mornarjev.

LONDON, 3. junija. AA. Reuter: Okoli dveh zjutraj je prispela posebna ladja za reševanje. Pooblaščen predstavnik je izjavil novinarjem, da bodo nadaljnje vesti o usodi podmornice »Thetis« dobivale samo še od admiralitete. Sanitetne oddelke so odpoklicali, kar je znak, da ni več nobene upanja, da bi mogli rešiti moštvo podmornice.

Pred sporazumom z Bolgarijo

Bukarešta, 3. junija. e. Zunanji minister Gafencu odpotuje 9. junija v Ankaru, kjer ostane do 11. junija. Nato odpotuje v Atene.

Carigrad, 3. junija. e. V zvezi s prihodom g. Gafencu se v tukajšnjih dobro obveščenih krogih trdi, da bodo ob tej priliki spet razpravljali o vstopu Bolgarije v Balkansko zvezo in vse, kar je v zvezi s njimi dosedanjimi zahtevami. V vseh krogih zatrjujejo, da se bo ob priliki teh razgovorov našla formula, ki bo zadovoljiva za obe strani in po kateri bo vprašanje vstopa Bolgarije v Balkansko zvezo do-

Rumunske volitve

Bukarešta, 3. junija. AA. Rador Rezultati volitev prekašajo vsa pričakovanja. Udeležba pri volitvah je bila največja od vseh rumunskih volitev tjr je znašala povprečno 98 odstotkov. Okoli 70 odstotkov izvoljenih poslancev so znani socialni delavci, ki dozdaj niso nikoli bili v parlamentu. Samo 30% izvoljenih so bili člani prejšnjih parlamentov. Izvoljeno je veliko število kmetov, industrijskih delavcev, trgovcev in intelektualcev. Volitve potrjujejo tudi zaupanje v sedanjí režim. Predsednik vlade Calinescu je dobil 170.000 glasov, kolikor doslej ni dobil noben rumunski politik. Zunanji minister Gafencu je bil izvoljen od intelektualcev v Bukarešti, iz česar se vidi, da inteligenca kaže popolno zaupanje v vodstvo zunanje in nacionalne politike Rumunije.

Ogromno povečanje ameriške mornarice

Washington, 3. junija. AA. DNB. Mornariško ministrstvo je izdalo včeraj naročilo za gradnjo 24 vojnih ladij, ki bodo skupno stale 350 milijonov dolarjev. Ladije so bile naročene pri privatnih in državnih ladjedelnicah. Med naročenimi ladjami se nahajata dve oklopnici po 45.000 ton, ki bosta zgrajeni v državni ladjedelnici v New Yorku in Filadelfiji, dalje matična ladja za letala s 25.000 tonami, 8 rušilcev, 6 podmornic ter 4 lahke križarke. Pomočnik mornariškega ministra Adison je izjavil, da bosta omenjeni oklopnici imeli po deset 16 palčnih topov ter bosta lahko razvijali hitrost čez 28 vozlov. Smatra se, da bo ta načrt izvršen v 25 mesecih.

„Misel in delo“

Izšla je majska številka kulturne in socialne revije »Misel in delo«. Vsebine: Članki — Gabriel Rembrand, francoski konzul v Ljubljani: 150. obletnica francoske revolucije. — Dr. B. Vrčon: Revolucija — evolucija — revolucija? — G. Bourgin: Ob proslavi revolucije. — Obzorik — Inter arma (Z.). — Med dvema frontama (Dr. B. Vrčon). — Notranjopolitični pregled (Verko) — Fran Kurelac (Dr. Fr. Ilesic). Sezona v ljubljanski drami 1938-39 (tr.). — Poročila — Paulin R. Vrata v svobodo (Inko) — Jugoslovensko-madžarska revija — Delszav-magyar szemle (L. Č.). — Dokumenti — Revizijo toplo priporočamo v naročbo narodni in napredni inteligenci.

Moč ruske armade

Mnenje bivšega poljskega vojnega ministra

Pariz, 3. junija. z. Bivši predsednik vlade in vojni minister Poljske general Sikorski je izjavil novinarjem, da ruske armade ni podcenjevati in tudi ne precenjevati. Številke, ki kažejo ruski vojni potencial, so razmeroma ugodne: 77 divizij pešadije, 32 divizij konjenice, 1.300.000 mož napadalnih čet in 6.000.000 izvežbanih rezervistov. Tankov ima ruska armada 5000 vsak čas na razpolago prav tako je pripravljenih 44 letalskih in 5 hidroavionskih brigad, to je okoli 5000 letal za takoj-

šnje ofenzivo ter približno toliko letal za pomožno službo in zaledju. K vojnemu potencialu je potrebno prišteti neizčrpane prirodne zaklade surovin, katere izkorišča zelo dobro organizirana vojna industrija. Zelo razvita vojna industrija je važen čimbel, s katerim carska ruska armada ni mogla računati. Važen čimbel v ruski armadi so oklopna bojna sredstva kakor tanki, traktorji in mototiklji. Prišli so jih izdelovati v serijah leta 1. 1930, ko se je začela razvijati težka ruska industrija. L. 1936. je imela Rusija okoli 10.000 blindiranih tankov, avtomobilov, mototiklov in traktorjev, ki so izdelani po francoskih-angleških in ameriških modelih. Danes tvorijo blindirani napadalni vozovi tri armadne zbrane. Vrhu tega ima vsaka pehotna divizija tankovski bataljon in vsak konjeniški polk svoj mototiklistični bataljon. Vojno poveljstvo razpolaga poleg tega s samostojnimi tankovskimi enicami. Rusko letalsko silo predstavljajo danes štirje armadni zbori težkih bombnih letal in štiri letalske brigade navadnih bombnikov, sedem letalskih brigad lovskih letal, tri letalske brigade napadalnih letal, štiri letalske brigade linijskih letal in druge letalske enice z zveznimi, zdravniškimi in kurirskimi ter informacijskimi letali.

Zadnje povodnji so napravile v brežiškem srezu milijonsko škodo

Povodenj je napravila škode na kulturah okoli 7 milijonov ter na cestah nad 400.000 din

Brežice, 2. junija

Dne 20. maja je divjala v srezu Brežice silna nevihta. Kaj kmalu so narasli vsi hudourniki, ki so prinesli posameznim krajem pravcato razdejanje. Najbolj prizadete so bile občine Vel. Dolina, Catež, Brežice in Arčice. V občini Vel. Dolina, ki je že sama po sebi ena najrevnejših občin, so posebno prizadete vasi Bregansko selo, Bregana, Obrežje, Jesenice in Podgraceno. Najbolj oškodovana je vasa Bregansko selo, ki razpolaga z najboljšimi zemljišči v vsej občini. V tej vasi so porušene vse ograje, plotovi, vrtovi, izpodkopane manj trdne stavbe, zalite kleti in stanovanja, odneslo je veliko zemlje, sadno drevje je izruvano, odnešenega mnogo lesa in inventarja, kar je pa ostalo, le na debelo zasuto s kamenjem. Voda je odnesla tudi vaški most. Velik odstotek ostalega polja je zasut s kamenjem, nad vsem nižinskim poljem pa stoji še danes voda. Posevki so uničeni popolnoma, s posebnim ozirom na to, da deževje še ni prenehalo in Sava kakor tudi Bregana še vedno naraščata. O kakih kosih sene, ali detelje ne more biti govora. Ostale vasi občine Vel. Doline so prizadete na isti način, le ne v toliki meri. Odstranjevanje naraščenega kamenja v Breganskem selu bo zahtevalo ogromno število delovnih moči in gmočnih žrtev, ki jih pa samo prebivalstvo ne bo zmoglo, tem manj, ker je katastrofa nastopila v pomladanskem času, ko kmetovalci jedva zmagujejo redna poljska dela. Ko se voda odcedi, bo treba veliko parcel preorati in posejati na nova, kar bo mogoče šele po odstranjenju kamenja.

V občini Catež so prizadete vasi Sobanja vas, Cerina, Krška vas, Melence, vse tam, kjer se vijejo hudourniki. Nižinske lege so oškodovane z nanošenim kamenjem in z vodo zalitimi posevki, višinske pa predvsem z odnešeno zemljo in izruvanimi sadnimi drevesi. Za občino Vel. Dolina in Catež je letošnje neurje posebno težko, ker se radi tega, ker sta bili navno ti dve občini 90% oškodovani po toči 1. 1937.

V občini Arčice so oškodovane parcele ob potoku Močivnik, kjer je odnešeno mnogo obdelane in posejane zemlje. V občini Brežice je pod vodo vsa obvalska površina, tako imenovana Vrčina, kjer je uničena vsa kmetijska in žitarska. Sava nanaša še danes pesek in kamenje, če bo pa ta voda stala še nekaj časa, bodo uničeni tudi vsi drugi posevki. V ostalih občinah našega sresa so bile pod vodo vse nižje parcele ob Savi, ker je dosegla Sava že višino 3.80 m nad normalo.

V noči od 21. na 22. maja je radi velikega deževja narasel potok Sevnica, ki teče od Planine pri Sevnici in se pri Sevnici izliva v Savo. Preplaval je večji del zemljišča, posejanega z različnimi poljskimi posevki. Najbolj je prizadeta vasa Vel. Podgorje, kjer je več posestnikov skoraj ob vse. Iste noči so trpeli od poplave tudi posestniki občine Senovo. Hudourniki so pustili njive in travnike, odnašali plodno zemljo s sadiji in nanašali kamenje, da se sedaj na veliki površini namestijo zemlje nahaja kamenje, gramoz in razna druga navlaka. Voda je trgala jezove, odnašala plotove, manjše mostove in rušila obč. ceste, da je bil promet za dalj časa popolnoma ustavljen na cesti, ki vodi skozi vas Dovoš na Planino. V jutrnih urah 22. maja je silovit naliv v tako zvanem Pragozdu občine Podstreda prenapolnil ozke struge potokov, posebno deroče Bistrico, ki se je v trenutku spremenila v deročo reko, se razlila po travnikih in poljih, trgala in odnašala plodno zemljo in naplavljala pesek, grušč, kamenje, dračje i. dr. Kulture ob Bistrici so uničene. Najbolj prizadeta je katastrska občina Podstreda.

Izredne poškodbe pa so povzročile poplave reke Sotle, kjer je prizadeto ozemlje občine Dobova, Kapele in Bizeljsko. Poplavljeni so približno 2.500 ha kulturne površine. Sotla je nanesla veliko blata, ki je izredno lepljivo tako, da tudi pozneje, ko bodo vode padle, ne bo odpadlo od rastline, pač pa se bo razreglo in povzročilo ušihanje rastlin. Del vasi Vel. Obrežje je popolnoma odtrgan od ostale vasi, cela vasa Rigonce pa je odtrgana od ostale občine.

Poškodbe na kulturah bi znašale po uradnih ugotovitvah in sicer je škoda občina: Arčice din 20.000, Brežice 100.000, Dobova, Bizeljsko, Kapele 5.000.000, Catež 85.000, Podstreda 60.000, Senovo 140.000, Sevnica 20.000, Vel. Dolina 1.200.000 in Zabukovje 120.000, skupaj tedaj 6.745.000 dinarjev.

Poškodba banovinskih in občinskih cest po predzadnji poplavi, pa je poglavje zase. Škoda, ki jo je povzročilo neurje na cestah našega sresa, gre v težke stotisočake. Uradna ugotovitev škode znaša sicer din 343.870, vendar pa presega din 400.000, pri čemer pa ne smemo upoštevati razdejanja ob poplavi v zadnjih dneh.

Največ dežja maja, najmanj aprila

Ljubljana, 3. junija

Ljudem se zdi, da ni bilo pri nas že desetletja tako slabega vremena v maju kakor letos, točni, po znanstvenih metodah zbrani podatki našega Meteorološkega zavoda nam pa kažejo, da je maj razen aprila najbolj deževen pomladni mesec skoraj vsako leto. Letošnje vreme je v resnici nekaj posebnega, saj ni bilo niti en mesec normalno. Čeprav so bile v zadnjih letih mnoge zime blage, vendar nismo imeli v Ljubljani že dolgo tako lepega februarja, marca in zlasti ne aprila.

Zaradi izredno suhe zime in lepega vremena prve pomladne mesece je nastopila pred majniškim deževjem huda suša, ki je marsikomu napravila veliko škodo. V nekaterih krajih je suša kmetje zelo zadržala pri pomladnih poljskih delih. Tu in tam kmetje niso mogli niti posaditi krompirja pred dežjem, zdaj jih je pa tako dolgo zadrževal dež, da je postalo za sajenje že mnogo prepozno. Zaradi suše je zelo zastala v rasti trava, zlasti na travnikih v višjih legah. Sena bo znatno manj, čeprav je zadnje čase trava naglo zrastle, ker je redka. Koliko škode so pa povzročile poplave zadnje čase, je še težko natančno ugotoviti, a nedvomno niso pretirane vesti iz prizadetih krajev, da bo letošnja letina zelo slaba, čeprav je v začetku kazalo, da bo dobra. Zaradi neprestanega dežja so prizadeti tudi sadjarji, ker bo znatno manj črešenj, kakor so pričakovali. Sadije odpada, zgodnje vrste črešenj pa tudi gnijejo in pokajo ter so vodene, ker je bilo premalo solnca.

Da je bilo letošnje pomladno in zimsko vreme zelo nenavadno, sprevidimo najbolje po številkah naše vremenske postaje. Povprečje padavin januarja pri nas znaša 74 mm. Januar je pa bil letos med vsemi zimskimi meseci najbolj mokri; v Ljubljani je bilo 161,9 mm padavin, torej nad polovico več kakor normalno. Eden najbolj

suhih mesecev je pri nas februar. Povprečje padavin februarja znaša 69 mm (toda ne letos, ker je februar najkrajši mesec). Letos je bil ta mesec izredno suh, padavin ni bilo niti polovico toliko, kolikor znaša povprečje, ampak le 28,7 milimetra. To se pravi, da v vsem februarju ni bilo toliko padavin kakor zadnje čase maja ob nekaterih dneh samo v enem dnevu. Marca je bilo nekoliko več padavin, in sicer 47,4 mm, kar je še vedno samo polovico toliko kot znaša povprečje (99 mm). V razmerju z visokim povprečjem padavin v aprilu, 101 mm, je bil letošnji april še tem bolj suh, saj je bilo aprila celo manj padavin kakor februarja, le 23,6 mm. To se pravi, da je bilo letos aprila stokrat manj padavin, kakor znaša povprečje in najbrž bo letošnji april odnesel rekord kot najbolj suh mesec.

Povprečje padavin v maju je pa nekoliko višje kakor aprila in najbrž marsikdo ne ve, da pada maja povprečno v daljšem razdobju več dežja kakor aprila; povprečje znaša 108 mm. Kako deževen je bil letošnji maj, sprevidimo po tem, da je bilo 219,4 mm padavin, torej skoraj trikrat več kakor normalno. V zadnjih 20 letih je bila količina padavin pri nas 7 let v maju pod povprečjem, 1. 1926 je pa znašala točno toliko kakor povprečje. Najbolj deževen maj v 20 letih pa ni bil letos, temveč 1. 1933 ko je bilo 305,5 mm padavin. Precej deževen je bil maj tudi leta 1928, ko so znašale padavine 206 mm. V zadnjih 20 letih je bila torej količina padavin v maju sedemkrat pod povprečjem, enkrat normalna in dvajsetkrat nad povprečjem. Letos bi bil skoraj dosegel rekord maja 1. 1933, ko je bilo 14,1 mm več padavin kakor letos.

Ali se bo vreme izboljšalo vsaj zdaj? Na to je težko odgovoriti, saj je celo verjetno, da bo tudi junij bolj deževen kakor normalno.

Martinova sleparska turneja

Odkril je, kako je treba govoriti, da lahko verni odpro denarnice

Ljubljana, 3. junija

Lahkovernost ljudi je brezmejna, kakor kažejo procesi proti goljufom in pustolovcem. Nekaj prav klasičnih sleparij, ki so jih zagrešili drzni pustolovci, so v kratkem prišlo v razpravo pred senat sodišča. No, po ljubljanskih kavarnah že šušljajo o ženski, ki je baje ogoljufala revne ljudi za okrog pol milijona dinarjev. Sleparjev in pustolovcev je že toliko, da se človek ne čudi več, če izve o posrečenem povigu tega ali onega iz te družine, pač pa se ne more načuditi lahkovernosti, zaradi katere naslednji sleparjem, ki znajo govoriti kakor bi rožice sejali. Tudi to ne gre človeku v glavo, da imajo ljudje, ki jim pravimo revni ljudje, toliko denarja v knjižnicah ali v nogavici, da jih spetni sleparji lahko osepajo za težke tisočake.

Delavec Martin Škerjanec, ki se je moral večkrat zagovarjati pred sodnikom po edincem okrožnega sodišča dr. Pompetom, je odkril, kako je treba nastopiti in kaj je treba govoriti, da uspevajo »visokostolbarske« in sleparski podvigi.

Nekega dne lani v juliju je prišel v Moste pri Zircovnici in se oglašil pri gostilničarju Francu. Ni se mu predstavil kot delavec, doma iz Stiške vasi, temveč kot medicinec, bodoči doktor. Naročil je pri gostilničarju stanovanje in hrano za deset svojih tovarišev medicincev, ki bodo prišli v Moste na izlet. Gostilničar je bil vesel pričakovanega zaslužka in je rad postregel Martinu ter mu ponudil prenočišče. Drugo jutro je medicinec Martin izginil, njegovih tovarišev, za katere je gostilničar pripravil jedajo in pijačo, pa tudi ni bilo od nikoder. Gostilničar je imel 500 din škodo.

Nekoli lani se je Martin odpeljal na Jesenice. V roke mu je padel lahkoverni Ivan, Martin je tako lepo govoril, da mu je Ivan verjel vse do pičice in mu posodil 1300 din. Slučajno je Martinu zmanjkalo toliko, ko je kupoval pohištvo. S pohištvo, ki je kupil in plačal zanj kdo ve ko liko jurjev, a 400 din je imel slučajno premalo, oziroma jih ni imel pri sebi, je Martin naplatal na Jesenicah tudi Andreja. Pa tudi Jaka mu je padel na Jesenicah v mreže. Lahkoverni Jaka je veličinšno odprl denarnico in Martinu posodil do sv.

Nikolaja 300 din. Metka z Jesenic pa ni imela več kot 50 din pri sebi, pa mu jih je tudi dala, ko jo je s prekanim besedenjem prepričal, da zasluži, kolikor hoče, pa slučajno nima denarja pri sebi.

Po vseh teh sleparijah je Martin spremenil poklic, da bi lažje lovil žrtve v svojo mrežo. Uvrstil se je med splošno spoznavani in uvaženjavni poklic novinarjev in zastopnikov časopisnih konzorcijev. Za spremembo je postal član močne devete velesile, Antomu z Jesenic se je že predstavil kot bodoči urednik lista »Na mehan«. Martin je vedel, da brez krepkega priporočila ne bo uspel, zato je zlorabil imena odličnikov, ko je prepričeval Tona, da bo njegov list v kratkem najbolj širši slovenski list, ki ga bodo brali stotisoči vnetih in potrpežljivih slovenskih bralcev. Minister in voditelj slovenskega naroda dr. Anton Korosec, je govoril Martin, je že naklonil podporo 10.000 din za novi list, a glej, 220 din je Martinu kljub temu zmanjkalo. Slučajno! Tona je ponosno vzel denarnico iz žepa in odšel gospodu uredniku bodočega odličnega novega slovenskega lista 220 din.

Gusti z Jesenic je bil bolj previden. Martin mu je natvezil, da je kupil hišo za 72.000 din, a plačati mora ostanek 5 tisoč din. Prosil je Gustina, naj mu toliko posodi. Gusti se je je hotel prepričati, kdo je prav za prav Martin. To mu je ohranilo v denarnici pet jurjev.

Martin pa ve, da imajo v Ljubljani veliko uspeha ljudje v uniformah, zato je poskusil svojo srečo v Ljubljani, oblečen v železničarsko uniformo.

Nekega Janeza je kaj hitro ujel v svojo mrežo. Janez je prišel ob 235 din. Ljubljana se pa Martinu le ni zdelo pripravo mesto za večje sleparije, odpeljal se je zopet na Jesenice kot član devete velesposlovanje in velugledne velesile. Izdal se je za urednika novega lista z ne navadnim naslovom »Danilo«. Martin je nekega Andreja prepričal, da najboste inserira, kdor inserira v »Danilo«. Andrej je bil v hipu ob tri kovače. V Ljubljano se je Martin vrnil kot urednik »Danila«, cigar uredništvo je moderno urejeno in mu manjka samo še pisalni stroj. Za nakup stroja pa manjka uredniku samo še 100 din, katere je skušal dobiti od neke-

ga Janeza. Janez je bil tudi previden; zato je imel tisti dan 100 din čistega dohodka. V trgovini pri Baragi je bil Martin že zastopnik konzorcija lista »Danilo«, ki potrebuje takoj nov pisalni stroj za 3500 din. Pri Baragi poznajo take tipe, pa je Martin odšel iz trgovine brez stroja. Ko je prišel v Kranj, je Franceta prepričal, da je v blagajni JRZ v Ljubljani zanj depozitiran večji znesek. Na ta račun je bil Janez ob 200 din. Kot medicinec je Martin osleparil v Kranju neko gostilničarko za večerjo, nekega gostilničarja pa za 48 din. Pa še druge bolj ali manj delikate pustolovščine in sleparije ima na vesti, ki je vse priznal in dobil 4 mesece strogega zapora.

Otvoritev šole v Sovodnju

Sovodnje, 3. junija

Škofjelški okraj šteje 28 šol in počasi se le izmota vama izredno, ki jih imamo s šolskimi zgradbami. Povedati namreč moramo, da obstoji v loškem okraju še precej zgradb, za katere bi ne bilo škode, če bi jih šolska mladina zapustila še danes namestu jutri. Lani smo otvorili šoli v Črnom vrhu in v Retačah, letos prihaja kot prva na vrsto šola v Sovodnju.

Potrebo po novi šoli so domačini že davno čutili in jo tudi na vseh merodajnih mestih prikazovali. Toda kakor pri vseh takih in podobnih zadevah, je bilo treba tudi tukaj naporov in skrb, da se je prešlo preko finančnih ovir, ki so vedno jedro tistega spodbujanja, kjer se rado vse skupaj ustavi. No, sovođenska šolska občina je sedaj vse križje in težave premagala in tako bo jutri šola, ozaljšana s cvetjem in zelenjem in s trobojnicami, slovesno izročena mladini in blagoslovljena. Prostor za šolo so prav lepo izbrali. Šola je zidana na planici nad vasjo, prostori v njej pa so tudi tako porazdeljeni, da bo imela mladina pač dovolj možnosti, da se izuri in izvežba v vedah, ki jih nalaga današnji svet slehernemu. Poleg treh učnih sob, je poskrbljeno tudi za kabinet, pisarno, priklone, stanovanjske prostore itd.

Za otvoritev in blagoslovitev šole je pripravljen poseben spored, pričela pa se bodo slovesnosti jutri ob 10.30. Sovodnjska šolska občina vabi vse prijatelje mladine in kulturnega napredka našega naroda na svoj prosvetni praznik. Pri ocenjevanju sovođenske šole mimo vsega ne smemo prezreti državnega prestiža, kajti leži Sovodnje nedaleč od državne meje proti Italiji. Ponosni in lepi prosvetni hrami na takih postojankah nam morejo biti le v čast in priznanje.

Iz Trbovelj

— Rudarski shod. Danes ob 16. bo v tukajšnjem delavskem domu velik rudarski shod, na katerem bodo zastopniki delavstva poročali o uspehu pogajanj med Trboveljskega premogokopno družbo in zastopniki rudarskega delavstva. Kakor znano, so se pogajanja 31. maja pri generalnem ravnanstvu TPD zaključila zelo ugodno za rudarsko delavstvo. Delavstvu so se akordi zvišali za 4%, razen tega pa tudi temeljne mezdle od 4 do preko 6% in znaša povprečni povisek okroglo 5%. Razen teh povisov je družba ugodila še raznim drugim zahtevam in željam delavstva, zlasti glede ureditve kopaške kategorije in ureditve kategorije strojnikov. S pridobitvami te mezdne akcije je rudarsko delavstvo lahko povsem zadovoljno, saj je doseglo mezdne, kakršnih doslej še ni imelo.

— »Ženitev« na sokolske modru. Kaj si prav za prav brez žene? vprašuje Kočkarjev glavnega junaka Gogoljeve komedije »Ženitev« dvornega svetnika Podkajlova. »Navadna klepa brez pomena. Čemu živeti? Daj pomisli malo: ti si sedaj sam dvorni svetnik, ekspediter in potem, ko se boš oženil, bodo okrog tebe žena, cela vrsta malih ekspediterov, sinčkov, sladkih kanarčkov, ki te bodo vlekli za brado in ti boš kakor mladi pešček na vseh štirih: av, av! Kaj je še lepšega, oženi se, zalostna ti majka!« Se bo gospod Podkajlovič, star samec, oženil? To bomo svedeli in se mu smejali v soboto, 3. in nedeljo 4. t. m. v Sokolskem domu, kjer bo naše gledališče uprizorilo kot svojo zadnjo predstavo v tej sezoni izvrstno Gogoljevo komedijo »Ženitev«.

Le naprej, brez miru...

Sokolski zbor v Kočevju!

Ljubljanska in okoliška sokolska društva obveščamo, da bo odhod za vse udeležence sokolskega tabora v Kočevju jutri s prvim jutranjim dolenskim vlakom ob 5.10. Zato naj se vsi zberejo vsaj pol ure pred odhodom vlaka ob 4.30 pred glavnim kolodvorom.

Pomovno vabimo sokolsko članstvo in naraščaj, da se nedeljskega slavlja v Kočevju udeležijo v polnem številu v kroju in s članskimi in naraščajskimi prapori. Po prihodu vlaka bodo na telovadišču v Kočevju skušnje, ob 13. povorka po mestu, potem javna telovadba.

Vstopnina bo za vse enotna 7 din z zletnim znakom. Bratje in sestre, zavedajte se pomena jutrišnjega zbora v Kočevju in pohitite vsi do zadnjega v naš kot slovenske zemlje.

Sokolsko društvo Kočevje.

Sokol Zg. Šiška otvarja telovadnico

Prva etapa zgradbe lastnega doma, davne želje in potrebe našega Sokola, se bliža svoji dovršitvi. Požrtvovalnosti članov gradbenega odbora z br. Riho, Kochom, Pišcem, Prestorjem in Furlanom na čelu se ima društvo zahvaliti, da bo letos že moglo uporabljati svoj dom in da bodo telovadni oddelki in prosvetni odsek mogli tudi v zimskih mesecih delati. Mnogo so društvu pomagali tudi razni uvidni

Z Jesenic

— Prvi Gorenjski Moto-Klub sporoča, da je razpisana motorna dirka Jesenice—Sv. Križ preložena na nedoločen čas in prav tako tudi kolesarska dirka Kranj—Jesenice. Preložitev je bila potrebna vsled slabega vremena in slabega stanja dirkalne proge. Vsekakor pa se bodo te dirke izvršile v še večjem obsegu v tem letu, kar se bo pravočasno obvestilo v dnevnem časopisu.

Iz Zagorja

— Pomožni oddelki na zagorski šoli bo uveden s prihodnjim šolskim letom. Za sprejem v ta oddelke pridejo v poštev le otroci, ki so eno ali dve leti brezuspešno obiskovali 1. ali 2. razred osnovne šole. Takoj ob vstopu v šolo pa se lahko sprejmejo v ta pomožni oddelki samo otroci, ki so jih pri vpisu v šolo prijavili starši sami. Šolski oddelki, ustanovljeni tudi po nekaterih drugih krajih naše banovine so namenjeni torej le tistim učencem, ki težko zdelujejo, v pomoč pa jim bodo za te vrste pomožnih oddelkov posebej kvalificirani vzgojitelji.

Ekskurzija pomladka Jadranske straže. Pretekli terek je pohitelo 25 podmladkarjev zagorske šole pod vodstvom svojih učiteljev g. Ljotze Kolenc, g. Koprive in g. Vahčičeve na štiridnevno eskurzijo na naš sinji Jadran. Medpotoma so si ogledali zanimivosti Zagreba. Iz Bakra so napravili izlet v Kraljevico, v Crikvenico, na Sušak in Trest. V petek popoldne so se vrnilo zdravi in čili. Izlet so si pomladkarji financirali le delno sami, ostanek pa je šel iz blagajne PJS.

Srečen padev. V kotrednežem rovu bi bil kmalu postal žrtev lastne male ne previdnosti kopač Slapar Ivan iz Kolonije. Stopil je na desko vrh jaska, da se je prevrnil in je padel štirinajst metrov globoko z nogami naprej na neke cevi, kjer se je sicer pošteno potolkel, hujšega pa se mu ni pripetilo. Prišel je okrog 1. ponoči še sam domov. Podobni padci v jaskah, dostikrat manj globoke, se večinoma končajo najmanj s težkimi poškodbami, neredko pa s smrtjo. Možu je treba k srečnemu padcu iskreno čestitati.

Desetletnica gasilke čete na Lokah. Pred desetimi leti je pešica agilnih mož ustanovila na Lokah gasilsko četo, ki bo jutri slovesno praznovala svoj prvi jubilej. Ustanovitelji, med njimi predsednik g. Kokole Jože, blagajnik g. Cencelj Jože in tajnik Rostohar Hinko in četni poveljnik g. Flere Polde so razen tajnika, čegar posle vodi zdaj g. Ašič Tone, polnih deset let opravljali svoje posle kar se da požrtvovalno. Medtem so si nabavili drago motorno brizgalo leta 1930, predlanskim pa rešili avto, na katerem je še kakih 15 ti. sočakov dolga, ki ga bodo skušali nekoliko kriti tudi iz dohodkov popoldanske velesile. Četa gostuje v občinskem gasilskem domu in bo šlo njeno stremenje v bodočnosti za tem, da se tudi tu osamosvoji.

Boležnica

KOLEDAR

DANES: Sobota, 3. junija katoličani: Klotilda

JUTRI: Nedelja, 4. junija katoličani: Frančišek K.

DANAŠNJE PRIREDITVE

KINO MATICA: Potepušček

KINO SLOGA: Njegov najtežji slučaj (Harry Piel)

KINO UNION: Pomlad ljubezni

KINO MOSTE: »Plava patuljka« in »Ne pozabi me!«

KINO ŠIŠKA: Materinstvo

OTVORITEV XIX. LJUBLJANSKEGA VELESEJMA

SVEČANOSTNA OTVORITEV PROTITU-BERKULOZNEGA TEDNA ob 19.30 v sejni dvorani na magistratu

SENTJAKOBKO GLEDALIŠČE: »Dobri vojak Švejk« ob 20.15 v dvorani bežigradske šole

AKADEMIJA PODMLADKA JADRANSKE STRAŽE ob 20. v šolski telovadnici na državnem učilišču

PREDAVANJE DR. J. GOLOBEKA o poljskem modernizmu ob 18. v zbornični dvorani na univerzi

PIREDITVE V NEDELJO

KINEMATOGRAFI ISTI SPORED

JUGOSLOVENSKE ZIMSKO - SPORTNI SAVEZ skupščina ob 8. v beli dvorani Uniona

DRUŠTVO DIPLOMRANIH BABIC občni zbor ob 9. v sejni dvorani na magistratu

TOMBOLA POŠTNIH USLUŽBENCEV OB 15. NA KONGRESNEM TRGU

DEŽURNE LEKARNE

DANES IN JUTRI: Mr. Bakarič, Sv. Jakoba trg 9, Ramor, Miklošičeva cesta 20, Murmayer, Sv. Petra cesta 78.

MESTNO DEŽURNO ZDRAV. SLUŽBO bo opravljala od sobote ob 8. zvečer do ponedeljka do 8. zjutraj mestni zdravstveni svetnik dr. Franta Miš, Poljanska cesta 15/II., telefon št. 32-84.

in dobrsrčni prijatelji, predvsem domači posestniki, ki so društvu pomagali bodisi s prispevki v gotovini, bodisi z lesom ali brezplačnim prevozom gradbenega materiala.

V novem domu, ki ga dogotavljamo, imamo že urejeno društveno sobo, v njej pisarno in knjižnico, za katero so domači obrtniki-mizarji, nekateri brezplačno, drugi za izredno nizano ceno izdelali potrebno opremo, v nekaj dneh pa bo dogotovljena tudi dvorana-telovadnica z odrom. V telovadnici, ki smo jo opremili s pomočjo saveza SKJ z novim orodjem, izdelkom br. telovadcev, se že tri tedne marljivo vežbajo vsi oddelki, ki štejejo sedaj nad 200 telovadcev. Uspeh našega dela bodo pokazali telovadni oddelki z akademijo, ki bo na praznik Sv. Rešnjega Telesa ob 17. S to akademijo bomo otvorili obenem tudi svojo telovadnico v lastnem domu. Vabimo vse člane ljubljanskih in okoliških bratskih društev, naj nas na ta naš pomembni praznik posejijo, uljudno pa vabimo tudi ostalo narodno občinstvo k tej naši akademiji. Po končani akademiji bo za vse posetnike družabni večer, pri katerem sodelujejo pevci pevške-skega krožka cestnih železničarjev »Krilato kolo« in domači jazz. Pohitite torej na Telovo popoldne v rojstni kraj prvega slovenskega pesnika Valentina Vodnika in prepričajte se o delu našega Sokola. Veselite se z nami našega uspeha. Zdravo!

Od pod sita

Gostoljubni smo, vljudni in uslužni do tujcev, kar zahteva že olika in ne morda le koristi tujeskega prometa. To, kar se je pa te dni zgodilo v eni ljubljanskih kavarn, ni več vljudnost, uslužnost ali gostoljubnost — to je sramota, ponižanje za naše mesto, da rabimo le milejše izraze.

Gostoljubnost pač še ni hlapčevstvo in je nikjer na svetu ne izkazuje proti gostom tako, da bi žali narodni ponos domačinov, da bi demonstrativno kazali prezir do samih sebe ter se celo norčevali iz tega, kar je domačinom sveto. Pri nas pa so vseno sprejeli tujce s takšno »gostoljubnostjo«. Ze vnaprej je bilo določeno, da jim bo kavarniška godba igrala zapovrstjo samo komade njihovih skladateljev. Čim so tuji prišli v kavarno, je godba začela igrati omledne slagerje, ki so bili tuji cem očito silno pri srcu. Vedli so se, kakor da so prišli v svojo kolonijo. Orkester je gonil neprestano lajnarske komade kot nekakšno nacionalno muziko tujcev in kavarniški koncerti se je sprevrgli v pravi škandal in demonstracijo proti domačim gostom. Domači gostje so protestirali, a kavarniški uslužbenci so se izgovarjali, da jim je bilo vse to vnaprej naročeno. Ko so domači gostje še odločneje zahtevali, naj orkester igra naše komade, je končno zagral tako, kakor da se muzikantji norčujejo iz naših lepih narodnih pesmi — zopet v zabavo tujcem, ki so se očito posmehovali našim pesmim.

Kavarnar, ki si je dovolil to nezasišano predrznost, bi zaslužil, da bi ga javno, s polnim imenom ožigosali, a netaktnost proti domačim gostom se mu bo že dovolj maščevala. Če pa tudi to ne bo zaleгло, prihodnje ne bo pardona ter bomo javno pozvali ljudi, naj bojkotirajo lokal, kjer jih tako nezasišano zasmejujejo in žalijo.

Naše gledališče

DRAMA

Začetek ob 20. uri

Sobota, 3. junija: Utopljenca. Izven. Znižane cene

Nedelja, 4. junija: Trideset sekund ljubezni. Izven. Globoko znižane cene od 1/4 din navzdol

Ponedeljek, 5. junija: zaprto

Torek, 6. junija: zaprto

Sreda, 7. junija: Utopljenca. Red Sreda

Četrtek, 8. junija: Uplniki, na plan! Izven. Globoko znižane cene od 14 din navzdol

OPERA

DNEVNE VESTI

— Gradbeni material na ljubljanskem velesejnu. V zadnjih letih smo videli na ljubljanskem velesejnu razstavljene tudi izdelke iz umetnega kamna domače proizvodnje, letos pa se nam predstavlja naša renomirana tovarna umetnega kamna »Alpeko« v še večjem obsegu. Kakor po izdelavi prednjačijo ti izdelki tudi po kakovosti in cenah inozemskim proizvodom. Takih izdelkov na tržišču gradbenega materiala prej nismo videli. Vsi so precizno izdelani in v barvah ter strukturah tako nedosegljivi, da je izbira lahka vsakemu, se tako razvajanemu kupovalcu. Plošče, kakršne razstavlja ta tovarna, so primerne tako za zunanjo, kakor tudi notranjo oblogo ter je z uporabo tega materiala po dana možnost, da se da lahko vsem zgradbam skrajno higieničen in arhitektonsko učinkovit izgled. Prav posebno pažno pa zasluži v tem paviljonu razstavljen plastičen mozaik iz marmornih kock, izdelan po starem rimljanskem načinu. Precizno in harmonično izdelani mozaiki predstavljajo po lastnem osnutku izdelane in v naravnih velikostih upodobljenega Nj. Vel. kralja Petra II. v uniformi letalskega generala ter dvorno damo cesarice Feodore, posneto po originalnem mozaiku iz VI. stoletja, ki se nahaja v baziliki v Raveni v Italiji. S temi deli je naše domače slovensko podjetje doprineslo dokaz, da ima smisel za staro rimljansko-bizantinsko umetnost, da pa tudi sodobno v vsakem pogledu dohaja.

— Dekanat juridične fakultete v Ljubljani obvešča, da se bodo pravnozgodovinski državni izpiti v junijemskem terminu pričeli v ponedeljek 5. t. m. ob 9. dopoldne. Podrobnejši razpored je nabit na dekanatski deski v univerzitetni avli. Prav tam je objavljen tudi razpored pravosodnih državnih izpitov za čas od 6. junija dalje.

— Železničarji in njih »voje«. ki se bodo udeležili jutri proslave razvija praporov mariborske podružnice UJNZB ob 30letnici njenega obstoja in Nar. žel. glasbenega društva »Drave« ob 20letnici obstoja, imajo do Maribora in nazaj brezplačno vožnjo na podlagi objave službene edicije (rešenje G. D. št. 2889-39). Ugodnosti se lahko poslužijo vsi železničarji s področja ljubljanskega železniskega ravnateljstva. Udeleženci iz Ljubljane in proge potujejo z vlakom št. 617-518 (odhod iz Ljubljane ob 7.52), ki bo imel ojačeno garnituro. Pozivamo vse članstvo in narodno zavedne železničarje, da moralno podpro mariborske tovaršice s svojo prisotnostjo na tej proslavi. Proslava bo združena z veliko narodno veselico v Magdalenskem predmestju z začetkom ob 15. Vstopnine ne bo, prodajali se bodo spominski znaki po 2 din. Oblastni odbor UJNZB Ljubljana.

— Razstava Tujsko-prometnih zvez Ljubljani in Mariboru. Obe slovenski tujsko prometni zvezi, ljubljanska in mariborska, sta že večkrat sodelovali pri razstavah ljubljanskega velesejma. Propagirati lepoto in urejenost Slovenije, vabiti tujca k obisku Slovenije, vabiti ga k daljšemu bivanju, je namen teh razstav. Ljubljanski velesejem je za take turistične razstave izredno prikladno mesto, saj gre mimo razstavnega prostora nešteto obiskovalcev, domačih, iz bližine in daljne okolice, pa tudi iz inozemstva. Letošnja tujsko-prometna razstava obeh tujsko-prometnih zvez se razlikuje od dosedanjih predvsem po uporabljenem materialu. Medtem ko je doslej lepota Slovenije kazala večja zbirka fotografij, so letos za razstavo uporabljeni veliki, od zadaj razsvetljeni transparenti. Razstava zasluži vso pozornost občinstva, saj v dostojni obliki opozarja na turistično visoko razvito Slovenijo.

— Jadranske stavbe v Ptuj. Krajevni odbor Jadranske straže v Ptuj priredi 8. junija, v primeru slabega vremena dne 11. junija v mestnem parku ob Dravi veliko slavo. Na sporedu bo: Povorka skozi mesto, govori odposlancev, nastop podmladkov Jadranske straže, petje, godba, srečolov, umetni ogenj in ples. Pester spored, ki bo gotovo zadovoljil vse udeležence. Pričetek prireditve bo ob 15. uri in so za vse udeležence zelo ugodne vlakovne zveze. — Vse članstvo ljubljanskih krajevnih odborov in prijatelji Jadranske straže se vijočno vabijo, da se te nacionalne manifestacije v čim večjem številu udeležijo, da tako skupno manifestiramo ob naši severni meji za naš Jadrano. — Informacije daje Krajevni odbor Jadranske straže Ljubljana-mesto, Tyrševa c. 18-IV., tel. 35-55. Prijave prosimo do tavi Krajevnemu odboru do 6. junija t. l.

škod v samem mestu za okrog 12.000.000 din, posebno je pa trpela tudi okolica, kjer so uničena mnoga polja in travniki. Vode so včeraj že naglo upadale, vendar je bil Karlovec še vedno pod vodo.

— Nemško jadralsko letalo, ki je pristalo včeraj ob 17. v bližini kolodvora v Rogatcu, je pilotiral jadralski pilot I. Saulko iz Brucka ob Leiti. Jadralske se je udeležil tekem v Nemčiji in je visoko v zraku izgubil orientacijo ter zato priletel nad naš teritorij. Letalo je izredno veliko ter so ga že demontirali in odpravili preko meje.

— Tujski promet v Dubrovniku. Po poročilu podružnice Putnika v Dubrovniku je Dubrovnik obiskalo aprila 8459 tujcev, nekoliko več kakor lani istega meseca (7406). Nočnin je bilo 53.584. Največ je bilo domačih gostov iz raznih krajev Jugoslavije, med tujimi so pa na prvem mestu Nemci, ki jih je bilo 5794. Tudi iz Amerike je bilo nekaj gostov in sicer 84.

— Izredna številka »Večera lista« izide danes ob otvoritvi velesejma! Cena samo 1 dinar! 47-11

— Državni odbor za obrambo pred poplavi in elementarnimi nevarnostmi. Zaradi poplav in elementarnih nevarnosti, ki so zdalek nekatere pokrajine naše države, je ministri predsednik in notranji ministri g. Dragiša Cvetković izdal 26. maja odlok, da se pri notranjem ministru ustanovi državni odbor za obrambo pred poplavi in elementarnimi nevarnostmi, ki bo skrbel za pomoč prizadetim, kakor tudi pri reševanju ljudi, živine, hrane in imetja. V tem odboru so načelnik oddelka javne varnosti Vekoslav Kerševan kot predsednik, dalje po en zastopnik ministrstva vojske in mornarice, ministrstva za šume in rube, ministrstva za poletstvo, gradbenega ministrstva, generalne direkcije državnih železnice, državne rečne plovbe in uprave pomorskega in rečnega prometa, kakor tudi Rečnega kriza. Ta odbor je na dveh dosedanjih sejah sklenil, da se ustanove banovinski podobodori v dravski, savski, moravski, vrbski in drinski banovini. Prošnje za pomoč je treba nasloviti preko načelnikov na banovinske podobodore.

— Slab ribji lov na Jadrani. Naši območni ribiči niso zadovoljni z ribolovom v preteklem mesecu. Ves čas je močno deževalo, morje je bilo nemirno in tako ribiči niso mogli opravljati svojega dela kakor sicer. Lov z nočnimi čolni je bil omogočen samo nekaj noči in ni zadovoljil. Edino ribiči z otoka Korčule so imeli več sreče in so v nekoliko nočeh našli 8 vagonov rib. Dober lov so imeli tudi ribiči na Dolgem Stoku, dočim se vsi ostali ribiči, zlasti na Gornjem Primorju, pritožujejo.

— Prihujena komika Szöke Szantai in Otto Wallburg nastopita po dolgem času zopet v filmu, kar bo marsikoga razveselilo. Saj nihče ni pozabil toliko burnega smeha gledajoči kino-publik, kakor ravno omenjena igralca. Kino Matica si je nabavila njihov poslednji film »Potepušček«, kjer sta oba komika izvrstna. Veliko presenečenje pa je še mali fenomenalni pevec Mirca, ki poje v filmu »Potepušček« razne arije iz najznanjših oper in sicer v več jezikih. Kdor se želi od srca nasmejati in komur je do lepega petja, naj si vsekakor ogleda film »Potepušček«, ki je od danes dalje na sporedu v kino Matici.

— Bat'a kupuje zemljišča za nove tovarne v Bosni. Vesti, da namerava Bat'a ustanoviti več tovarn v Bosni, se uresničujejo. V Dobrinju je podjetje Bat'a že kupilo večje zemljišče. 15. t. m. bo že položen temeljni kamen z usnjarno v Dobrinju. Podjetje baje namerava sezidati tudi tovarno čevljev čim bo gotova usnjarna.

— Tovarna dušika Ruše bo letos po osmih letih prvič izplačala dividendo in sicer v višini 5%. Čisti dobiček tovarne je znašal lani okrog pol milijona din.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo po večini jasno, precej stalno in toplo vreme. Včeraj je deževalo v Sarajevu, Splitu, Rabu in Dubrovniku. Najvišja temperatura je znašala v Splitu in Rabu 27, v Beogradu in Dubrovniku 26, v Kumboru 24, v Zagrebu 23, v Ljubljani 22,2, v Mariboru 21,8, v Sarajevu in Visu 20. Davi je kazal barometer v Ljubljani 765,8, temperatura je znašala 11,6.

— Odhod delavcev v Nemčijo. Včeraj so se odpeljali s posebnim vlakom iz Madjmurja sezonski delavci v Nemčijo. To je letošnji prvi transport naših sezonskih delavcev iz Madjmurja v Nemčijo. Odpotovalo je 2.000 delavcev in delavk. V ponedeljek bo drugi transport. Iz Prekmurja je pa doslej odpotovalo v Nemčijo 4000 delavcev.

— Dubrovačka plovilna a. d. Dubrovnik. Redne brze in turistične proge na Jadrano iz Sušaka, iz Benetk in Splita za Šibenik, Hvar, Makarsko, Korčulo, Dubrovnik, Hercegovino, Kotor in Budva s luksuznim parobrodom »Kralj Aleksander I.«, »Kumanovo« in »Dedinje«. Informacije in brezplačni prospekti v vseh uradnih putnikih. 270-11.

Iz Ljubljane

— Včeraj narodne umetnosti 5. junija v dvorani Uniona. Program: 1. Bože pravde: igra ljubljanske filharmonije, dirigira g. M. Zebre. 2. Zupančič: »Duma« — recitira g. Ivan Tominec. 3. Pavčič: Jaz imam pa konjca belega; Pred durni. Vilhar: Crnooko. Poje g. Dolničar, operni pevec; pri klavirju g. prof. Lipovšek. 4. Adamič E.: Tatarska suita. Bravničar M.: Slovenske plesne burleske. Igra ljubljanske filharmonije. Dirigira g. Mitro Zebre. 5. Lavrenčič J.: Slovenska zgodovina. Recitira g. Lučvinko. 6. Istrsko kolo: Predvaja Istrska družina. 7. Flajšman: Metulček. Stritar: Mince bi rade Jurja doble. Poje g. K. Vidali. Pri klavirju g. Mitro Zebre. 8. Dolenjsko kolo: Predvaja g. Meta Vidmarjeva. Glasbena spremljava g. Bojan Adamič. 9. Adamič E.: Zdravica. Hudovernik: Naša zvezda. Hajdrih: Slava Slovanom. Poje Slovenski vokalni kvintet.

— Jadranske straže opozarja svoje člane na »Večer narodne umetnosti«, ki ga bo priredil akademski narodno-obrambni svet v ponedeljek 5. t. m. v dvorani hotela Union ob 20. Ker je namenjen čisti dobiček narodno-obrambnim potrebam posebno naše severne meje, je naša dolžnost, da se koncerta v čim večjem številu udeležimo.

— Udrugaženje jugoslovenskih inženjerov in arhitektov — sekcija ljubljanskega inženjerskega društva se bo v torek 6. maja ob pol 21. v društvenih prostorih v Kazini. Na sestanku se bo razpravljalo o glavni skupščini, ki bo 10. in 11. junija v Novem Sadu. Hkrati vabimo člane k številni udeležbi na glavni skupščini. Prijave agencijam, tiskarjem do 5. junija. Opo-

Izredna ljubka in zabavna opereta
polna zdravstvene humorja
po znamenitem Straussovem delu
Frühlingsluft
Kino Union, tel. 22-21

Pomlad ljubezni

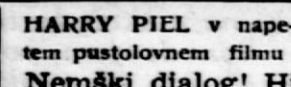

PREMIERA

smehapolne komedije

POTEPUŠČEK

Nastopita poslednjič v filmu priljubljena Szöke Szantai in Otto Wallburg. Pevski fenomen mali Mirca poje arije iz raznih oper v več jezikih.

HARRY PIEL v nape-
nem pustolovnem filmu
Nemški dialog! Hilde Weissner, Ursula Grabley in Willi Schur. Kino Sloga, 27-39
Produkcija: Terrafilm, Berlin

NJEGOV NAJTEŽJI SLUČAJ

Danes ob 16, 19. in 21. uri, jutri (v nedeljo) ob 10.30, 15., 17., 19. in 21. uri

GOSTILNO »RAŽEM«

na Zabjaku

kjer boste z izbranimi vini in odlično hrano popolnoma zadovoljni.

— Prijava za vpis v I. razred deske in dekliške vadnice. Starši, ki žele vpisati svoje otroke v I. razred vadnice, naj se zglasijo v ravnateljski pisarni v torek 6. junija ob 10. do 11. dopoldne. Ravnateljstvo prosi tudi starše, ki so svoje otroke že prijavili za vpis v I. razred, da pošljejo istega dne enega izmed svojcev v ravnateljsko pisarno zaradi razporeda zdravniškega pregleda, ki bo za deklice v petek 9. t. m. in za dečke v soboto 10. t. m. v šolski polikliniki, Aškerčeva cesta. Po zdravniškem pregledu bodo imena sprejetih otrok od 14. junija dalje objavljena v zasedavi veži na oglasni deski. Ravnateljstvo.

— Pravoslavno cerkveno pevsko društvo v Ljubljani bo imelo 17. junija ob 20. v prostorih glasbene šole »Sloga«, Pražakova ul. 19, svoj redni letni občni zbor s dnevnim redom v smislu svojih pravil. Vsi člani se naprošajo, da se občnega zbora udeležijo. — Uprava.

— Filozofsko društvo v Ljubljani sporoča, da se bo zaradi današnjega predavanja g. prof. dr. Golombeka že napovedano predavanje Filozofskega društva vršilo šele v ponedeljek 5. t. m.

Zlata poroka v mestnem zavetišču

Kaj vse zveš v mestnem zavetišču za onemogle, kjer preživlja svoje zadnje dni tudi 99 let stara Marija Petričeva

Ljudje, ki so se preselili v mestno ubožnico ali zavetišče, kakor se uradno imenuje, so že na porokih življenja. Za njihovo življenje se več nihče mnogo ne zana, čeprav tam lahko odkriješ toliko zanimivih človeških usod ter tudi spoznaš, da postane marsikomu na stara leta ubožnica zelo blizu. Življenje same teh ljudi v ubožnici morda res ni posebno zanimivo; zdi se enolično in pretrih, brez vsakih posebnih dogodkov. Vendar ne smete pozabiti, da so tudi za zidovjem ubožnice ljudje, čeprav so pustili življenje na strani, ljudje, ki sicer nimajo več mnogo življenja pred seboj, a se še vendar ne poslanjajo tako radi od njega. Večina jih je, ki niso v življenju okusili nič dobrega, ki so mnogo pretrpeli in vse to trpljenje je bilo končno kronano z ubožnico. Trpeli so, vendar ne smete misliti, da so se vsi razveselili pokoja v ubožnici. Marsikdo se ne more spriznati z ubožnico, s življenjem v nji, med zidovjem, naj bi bilo vse to tako vzorno — vse življenje. Ljudje so sicer tam preskrbljeni z najnujnejšimi, siti so in streho imajo nad glavo, toda človek ostane človek tudi v ubožnici. Čuti, da je nekaj grenkega med njimi, kakor med brodolomci, ki so sicer rešeni, a ki jim je ostal le obešenjaški humor.

Morda se vam bo zdelo smešno, da se tem ljudem zdi v ubožnici najhujše dolgočas — zavržim, še bolj pa bolnim, ki so bodisi navezani samo na sobo ali le na posteljo. Ljudje, ki žive zunaj, tega pač ne morejo dobro razumeti, ne morejo se živeti v življenje človeka, ki je kakor obsojen le na sedenje in ležanje, na morečo enoličnost in praznoto, ki je ne morejo tudi izpolniti spomini na preživele dni. Nekateri, ki so še spodobni lažnega dela, se vsaj od časa do časa razgibljejo na vrtu, drugi, nadložni pa postanejo sčasoma sili sami sebe in življenja. Nešteto krat so že premislili svoje doživljanje in znajo na pamet tudi vse zgodbe tovarišev in tovarišic. Vendar se oklepajo življenja in sleherni med njimi je vesel, če je bolj čil od drugih, zlasti od starejših. Vsi se boje boleznin in še bolj bolnice. Vsa komur, ki se vrne iz bolnice, se zdi, da se je vrnil domov.

Ko pa pride do takšnih dogodkov, kakršni bo jutri, je v zavetišču pravi praznik. Vsi gosti zavetišča so postali kakor ena sama velika družina, ki si deli tisto žalost, pa tudi redke radosti. Jutri bodo v zavetišču proslavljali zlato poroko, ki bo po naši ob 10.30 v župni cerkvi sv. Petra, ko bo kot zastopnik zadržanega župana dr. Adlešiča za pričo direktor mag. uradov Fran Jančigaj, za drugo pričo pa zdravnik zavetišča za onemogle, mestni fizik dr. Mavericij Ruz.

Predvsem vas pa seveda zanima, kdo bo imel zlato poroko. »Zemlje« je že 84 let stari Jernej Zalaznik, ki se je rodil 1. 1855 v Dobrovi, nevsta Marija, se je pa rodila 1. 1862 v Notranji Gorah pri Brezovici.

Poročena sta bila pred 50 leti pri frančiškanih v Ljubljani. Oba sta še v primeri z visoko starostjo in trpljenjem, ki sta ga prestala, precej zdrava, vendar pa boleha oba. Njo muči revmatizem v nogah tako, da se mora pri hoji opirati na berglje, njega je pa nedavno precej zdelala hripa in zdaj tudi toži nad revmatizmom.

Ona je še zelo zgovorna in živahna. Starost se ji še ne pozna posebno. On je nekoliko naglušnejši, zato pa ona odgovori na vsa vprašanja. Sedela je med drugimi stankami v dnevnici sobi ženskega oddelka v prvem nadstropju. Razveselila se je obiska in na kratko je orisala njuno življenje, ki pač ni bilo veselo. Lani jeseni so ju sprejeli v zavetišče. Bila sta že prestara, da bi se mogla še sama preživljati. Izmed devetih otrok, šestih sinov in treh hčera, jima je ostal samo en sin in še ta je bolan; boleha za pljučno boleznijo. Sin, ki se je vrnil od vojakov s prestreljenimi pljuči, je abolel za jetiko in umrl, kmalu pa so začeli še drugi bolehati za to nevarno boleznijo, ki je pa niso podedovali po starših. Ona je služila od mladih let kot dekla na kmetijah, dokler se ni poročila, potem je pa preživljala družino oče, ki je do

dal 39 let kot težak pri železnici. Prejema po 200 din pokojnine na mesec. S tem denarjem se nista mogla preživljati, zlasti se, ker so nji odpovedale noge, da ni mogla več stati niti pri štedilniku. Nad 50 let sta živela na Viču, dokler nista lani dobila doma v zavetišču.

In v tem domu sta prav za prav ločena. Ona sicer obišče od časa do časa njega v moškem oddelku in če je bolan, mu postreže s kakšnim priboljškom. Včasih se celo potruji ter mu prinese četrtinko vina in takšna pot ni malenkost za stanko, ki se mora posluževati bergelj.

Zalaznik je sedel na postelji. V suhem, skoraj košenem obrazu je začrtanega mnogo trpljenja. Tožil je, da ga trga po glavi ter da si je moral usesa zamašiti z bombazem. Dejal je, da ga boli tudi v prsih in s topim, že nekoliko težko razumljivim starčevskim glasom je potožil, da je tako žalostno in dolgočasno. Nihče se več ne zveni za starega človeka, vse te pozabi. Tako premišljuj in se mi zdi kakor v »arstue. Delal sem na železnici, da 39 let. Zdal bo pa zlata poroka. — Utrnila se mu je solza. — Hvala, da ste prišli. Ona je dala za mašo, mi je povedala. O, ko bi bil človek zdrav.

Ko bi bil zdrav, bi že bilo, je dejal tudi 80letni Škerlj, ki je tudi že praznoval zlato poroko, pred leti, v zavetišču. Zena, ki je sicer leto starejša, je še zdrava, njega pa muči ledvice. Bil je v bolnici, da so mu odvzeli vodo, zdaj pa pije neko zdravilo. Pripovedoval je, da je bil dolga leta zaposlen pri enem največjih lesnih trgovcev pri nas, da je prevozil ogromno lesa in mnogo prepotoval ter doživel marsikaj hudega. Dvanajst otrok sta imela, a zdaj živita samo se dve hčeri. Dva sinova sta mu umrla pred vojno za kozami, dva sta pa ostala na bojnem polju.

V mestnem zavetišču bo zdaj že četrta zlata poroka. Prvo sta imela zakonca Hafner, drugo Cerar; živi še Cerarjeva žena.

Minogrede sem se včeraj seznanil v zavetišču tudi z Marijo Petričevno, ki je bila 9. maja že 99 let stara. Ležala je. Rekla je, da se čuti »čisto lesen«, odkar je tako hladno ter da se ji ne ljubi vstati. Ko je govorila, si je pomagala s koščenim roko, ki jo je skoraj povsem brez življenja. V obrazu starice in zlasti v očeh je pa še življenjski ogenj. Starica govori še povsem razumno in tudi slisi dobro. Dobre pa ima tudi oči, a dejala je, da je zadnje čase nekoliko prelena za čitanje. Potem je pa začela pripovedovati sanje, ki se ji že od časa do časa mešajo z resničnostjo. Kakor skoraj vsi ti stari ljudje, se tudi ona rada porazgovori, če jo kdo rad posluša. — Predolgo živim, predolgo, je vzdihnila.

Zagoneten umor mladega dekleta

V Ljubnem na Gorenjskem so našli včeraj umorjeno služkinjo Marijo Ceferinovo — Morilec se je sam javil orožnikom — Ozadje umora še ni pojasnjeno

Ljubno na Gorenjskem in okolico razburja zločin, ki se je pripetil v tem sicer tako idiličnem in mirnem kraju včeraj popoldne. V gozdu, v tako zvanih Lazih, je bila včeraj umorjena 20letna Marija Ceferinova, ki je bila zaposlena kot služkinja pri posestniku Čuku na Posavcu pri Ljubnem.

V petek dopoldne se je pojavil nekje v Ljubnem mlajši kmečko opravljen možič, ki se je kasneje zgasil pri progovnem delavcu Francetu Ceferinu in ga vprašal za hčer Marijo. Ceferin in možič sta ostala dalje časa v razgovoru, slednjč pa se je tuje poslovlil in krenil mimo Ljubnega do posestnika Čuka na Posavcu. Tujec je prosil Čuka, da bi dovolil služkinji Mariji nekaj prostih ur, če da morata k materi v Ljubno, kjer se imata dogovoriti za stran poroke. Čuk je prošnji ugodil in sta Marija in tujec, ki se je predstavil za posestnika iz Zalega loga nad Zeleniki, odšla proti Ljubnemu. Nista pa krenila na dom Ceferinovih, ki stanujejo v Ljubnem števil. 31, marveč sta odšla naprej po polju proti gošču. Marija se tudi kasneje ni oglašala doma, niti se ni več vrnila k Čuku.

Pozno zvečer pa so bili orožniki v Podnartu obveščeni od orožnikov v Škofji Loki, da se je pri njih zgasil neznanec, ki se je predstavil za posestnika Ranta iz Zalega loga in povedal, da je popoldne v bližini Ljubnega umoril Marijo Ceferinovo. Morilec je tudi natančno označil kraj, kjer

je pustil umorjenko, vendar ni navedel, kaj ga je zavedlo h krvavemu zločinu. Orožniki iz Podnarta so se takoj podali v Ljubno, kjer so obvestili o zločinu nekatere domačine, nakar so pričeli iskati umorjenko. Našli so jo šele proti jutru in sicer v Lazih nasproti transformatorja. Truplo je ležalo v gozdu med drevjem s precezanim vratom in mlaki krvi. Orožniki so truplo takoj zastražili in obvestili o zločinu sresko načelstvo v Radovljici. Na kraj krvavega zločina je prišla dopolne komisija, ki je ugotovila dejanski stan, nakar so truplo prepeljali v mrtvašnico na pokopališče v Ljubnem, kjer bo popoldne obdukcija.

Po Ljubnem in okolici, kjer ljudje ne pomnijo tako strahovitega zločina, ugibajo na vse kriplje, kaj bi utegnilo dovesti zločinca do tega krvavega dejanja. Vsekakor se zdi, da je po sredi Ljubnega, kar pa bo pokazala šele uvedena preiskava. Ceferinovi so se šele nedavno preselili v Ljubno iz Zalega loga, kjer so imeli majhno hišico, ki jim je bila pa prodana. Kasneje se je mati preselila z otroki k starejši poročni hčerki v Ljubno, Marija in drugi otroci pa so si poiskali dela pri raznih posestnikih v okolici.

Ali sem prispeval za sokolski dom v Trnovem?

Kavarna
SLO
se odpre danes ob 20. uri.

Ljubljanski velesejem otvorjen

Ob najlepšem solnčnem vremenu je dopoldne minister za trgovino Tomić otvoril veliko revijo našega gospodarstva

Ljubljana, 3. junija. Današnja otvoritev ljubljanskega velesejma je bila še posebno slovesna tudi na zunaj, kar je simbolično poudarjalo pomen te naše izredno pomembne gospodarske prireditve. Slovesnosti ni motilo vreme, kakor pogosto pri prejšnjih prireditvah in zato se je zbralo še več gostov pred velesejmskim uradom, da prisostvujejo otvoritvi. Vtis prazničnosti je bil še tem večji, ker so se med množico zbrali tudi številni gostje v krasnih slovenskih narodnih nošah. Kmalu po 10. se je pripeljal kraljev zastopnik divizijski general Dragoslav Stefanović in z njim je prisel tudi trgovinski minister in častni predsednik velesejma Jevrem Tomić. Godba jima je zaigral v pozdrav.

Govor predsednika g. Fr. Bonača

Pred mikrofonom je stopil predsednik ljubljanskega velesejma Fran Bonač in spregovoril:

Ko smo se letos zbrali, da prisostvuemo slovesni otvoritvi XIX. ljubljanskega velesejma, hiti naša prva misel k našemu najvišjemu pokrovitelju Nj. Vel. kralju Petru II. Naj živi Nj. Veličanstvo naš mladi kralj, naj živi ves kraljevski dom! Po teh besedah je godba zaigrala državno himno, na kar je predsednik pozdravil številne goste, predvsem kraljevega zastopnika generala Dragoslava Stefanovića, trgovskega ministra Jevrema Tomića, senatorja dr. Kulovca, bana, dr. Marka Natlačenca, ljubljanskega župana dr. Adlešiča, ptujskega župana dr. Remca in kot zastopnike resornih ministrstev finančnega direktorja A. Sedlarja in direktorja ljubljanske železniške direkcije ing. Kavčiča ter konzularni zbor, dalje zastopnike Ekspozitnega združenja nemških avtomobilskih tovorn, zastopnike lipskega velesejma, Mariborskega tedna in številne zastopnike naših kulturnih in gospodarskih ustanov.

V 19 letih, odkar obstoja ljubljanski velesejem, so se gospodarske in politične razmere v državi menjavale, preživeli smo v tem času dobe visoke konjunktуре, pa tudi dobe težkih gospodarskih depresij, preživeli smo dobo inflacije, ko je bilo povsod denarja v izobilju, pa tudi dobo finančne krize, ko ga je povsod primanjkovalo ter je vse naše gospodarstvo trpelo vsled takrat nastopivše nelikvidnosti naših denarnih zavodov. Pester je pogled na razvoj gospodarskih razmer v zadnjih dveh desetletjih. V vseh teh valovitih časih ljubljanski velesejem ni odstopil od premišljeno zahtevane poti svojega programa ter je ves čas ne le smoteno izvrševal svoje, ki si jih je postavil, temveč je tudi svoje delo znatno razširil. Prvotna naloga ljubljanskega velesejma je obstojala predvsem v posredovanju trgovskih stikov med industrijo, trgovino in obrtjo v Sloveniji in drugimi deli naše države. Ta naloga ljubljanskega velesejma je bila v prvih povojnih letih gotovo zelo važna, saj je vladala v naši trgovini precejšnja desorientacija, ker smo le malo poznali razmere v drugih pokrajinah naše domovine in tudi trgovski krogi v drugih delih države niso bili poučeni, kakšno blago se more nabaviti pri nas in ki ga ni treba uvažati iz inozemstva. V tem pogledu je izvršil ljubljanski velesejem nad vse koristno posredovalno vlogo. Uprava ljubljanskega velesejma je smatrala, da njeno delo ne sme ostati omejeno le na to področje. Posvetila je svojo pozornost še drugim gospodarskim panogam, zlasti pa kmetijstvu in gozdarstvu, ter je poseljala tudi na razna kulturna področja. Velesejmska uprava je pričela že pred 15 leti z lepim uspehom prirejati posebne jesenske razstave gospodarskega in kulturnega značaja, ki so zbudile v naši javnosti veliko zanimanje in gotovo zasluženo priznanje.

Naš letošnji spomladanski velesejem je kakor običajno industrijsko-obrtnega značaja ter obsega razne panoge naše domače proizvodnje. Posebno zanimanje bo gotovo zbudila zaokrožena razstava pohštva in stanovanjske opreme. Saj zavzemajo v tej panogi slovenska podjetja vodilno vlogo. Posebej naj še omenim folkloristično razstavo slovenskih narodnih noš in vezin, veliko razstavo avtomobilov ter turistično razstavo. Kakor vsako leto so se tudi letos organizatorji ljubljanskega velesejma potrudili, da pokažejo posetnikom velesejma kaj novega, zanimivega in poučnega.

Zgradbe, v katerih se prireja ljubljanski velesejem, so bile zamišljene in zgrajene kot začasne ter so sedaj po 19 letih resnično že doslužile. Zato se je uprava ljubljanskega velesejma odločila k temeljiti preureditvi razstavnih zgradb. Z zadovolj-

stvom moram ugotoviti, da smo našli na merodajnih mestih polno razumevanje za naš gradbeni načrt. Ker ljubljanski velesejem ne razpolaga z zadostnimi sredstvi za preureditev razstavnih prostorov, smo se obrnili na kr. vlado za primerno gnotno podporo. Tudi v tem pogledu smo našli polno razumevanje.

Iskrečno se zahvaljujem g. banu ter mestni občini ljubljanski za vsestransko podporo, katere je bil ljubljanski velesejem deležen. Tudi se zahvaljujem za podporo Narodni banki. Kakor vedno, gre naša zahvala našemu vrlemu tisku, ki je vedno pripravljen za primernimi objavami pospeševati koristna stremeljenja ljubljanskega velesejma.

G. minister! Prosim, da v imenu kr. vlade otvorite 19. pomladanski velesejem v Ljubljani.

Govor ministra Tomića

Po govoru predsednika ljubljanskega velesejma g. Bonača je povzel besedo minister za trgovino, obrt in industrijo g. Jevrem Tomić, ki je med drugim izjavil:

Gospod zastopnik Njegovoga Veličanstva kralja, gospodje narodni poslanci, gospod ban, čestite dame in gospodje, gospod predsednik velesejma! Kot resorni minister sem imel zadnje čase priliko, da prisostvuem večjemu številu gospodarskih manifestacij, med drugim tudi otvoritvi beograjskega sejma in zagrebškega zbora, a prav tako sem z največjim zadovoljstvom sprejel poziv, da v imenu kraljevske vlade prisostvuem otvoritvi ljubljanskega velesejma. Te gospodarske manifestacije mi dajo možnost, da pridem v stik z našimi gospodarstveniki in z našo industrijo, da spoznam njihove želje in potrebe in da dobim in dajem direktive za

politiko v svojem resoru. Mnogo vprašanj je na dnevnem redu, mnogo vprašanj je treba rešiti in mnogo so taka, ki ne čakajo odlašanja. Kraljevska vlada se zaveda vsega tega. Vsa gospodarska vprašanja, ki so na dnevnem redu, se proučujejo po njihovi važnosti, temeljito in z naglico in kolikor je to mogoče. Izdelali smo poseben načrt in smo pripravljeni tudi ga izvesti. Nočem govoriti o tem, kaj je kr. vlada že ustvarila in nimam namena, da bi stopil pred vas s specialnimi obljubami, kajti vse naše delo je pristopno javnosti. Delo je dolžnost kr. vlade in naglica in izvajanje dela je njena želja. Današnji čas ni najbolj ugoden gospodarskemu življenju ne samo pri nas, temveč v svetu sploh. Več je znakov splošne nesigurnosti in zato je naša dolžnost, da baš ob tej priliki še bolj posvetimo vso pažnjo nacionalnemu gospodarstvu, da očuvamo to, kar imamo in da ustvarjamo novo, poleg tega pa, da jamčimo našemu nacionalnemu gospodarstvu, da se še bolj razvija v vseh krajih naše domovine po pogojih, danih posebnim pokrajinam in njihovih potrebah na eni strani in po potrebah glede plasmana izvoza produktov v inozemstvo na drugi strani, kar bo v okrepitev naše državne sile.

Sloveniji, tej eminentno industrijski in turistični pokrajini je posvečena prav tako vsa pozornost kraljevske vlade. Izjavljam v imenu vlade in svojem, da bomo posvečali vso potrebno pozornost, kakor jo Slovenija po svojem pomenu zasluži. Naj bo ta lep današnji dan simbol še lepšega procvata našega gospodarstva in naše lepše Slovenije. S temi željami otvarjam velesejem.

Po govoru ministra Tomića so si povabljeni gostje ogledali velesejmske razstave ter se izrazili o njih zelo pohvalno.

»Rodbinski zaklad« ciganov išče svoje prave lastnike

Kradljiva ciganska tolpa pod ključem — Za 100.000 din zlatnine v ciganskem vozu

Ljubljana, 3. junija.

Kakor smo že poročali, je policija te dni prišla v mestu cigansko družino, pri kateri so našli ogromno zlatnine, obstoječe iz križev, zapeljivih, obeskov, ur, prstanov, uhanov itd. Zlatnina, ki jo je policija zaplenila ciganom, je vredna precej nad 100.000 din. Najbolj dragocen je nedvomno krasen tati križec ves posut z dijamanti. Cigani, ki so prišli odnekod iz Bačke in se že mesec dni klatili po deželi, zadnji čas pa po ljubljanski okolici, so imeli dolgo časa srečo, sedaj pa so se vjeli na svojevrsten način.

V neko hišo v predmestju je pred dnevi stopila ciganka in povprašala po neki stranki, ki je inserirala v listih, da prodaja otroški voziček. Za voziček je ciganka ponudila prav nizko ceno, saj ga ni hotela zares kupiti, marveč je izkoristila le priliko, da je lahko prišla v stanovanje in v hišo, kjer se je ogledala za tatinskimi prilikami. Iz hiše ciganka ni odšla na cesto, marveč je smuknila naravnost v klet, kjer je slutila plen. Hišni prebivalci, ki cizanke niso videli odhajati pri hišnih vratih, so takoj postali pozorni in so zalotili ciganko, ko je baš odpirala kletna vrata z vitrihom. Takoj so skočili k njej in jo zgrabili, dasi se je ciganka hudo upirala in kričala, da se je razlegala daleč okoli. Razmršeno ciganko so izročili policiji.

Policijski organi so nato izvršili preiskavo v ciganskem vozu. Kakalo jih je nemalo presenečenje. Skoro niso mogli verjeti svojim očem, ko so v skrivališču našli celo zalogo dragocenosti. Policiskim organom se je kar bliskalo pred očmi, cigani pa so stali popolnoma zaprepaščeni poleg njih in hiteli zatrijevati, da je to njihov rodbinski zaklad, ki ga posedujejo že od nekdaj. To se seveda ni dalo kratkoma verjeti, zlasti ne ciganom. Varnostni organi so zaklad zaplenili, cigane z otroci vred pa spravili na varno. Pri nadaljnjih preiskavi so našli tudi kopico vitrihov, ki so se jih cigani posluževali na svojih tatinskih pohodih po mestu in deželi.

Ker je bilo policiji te dni prijavljenih več tatvin zlatnine po stanovanjih, je po zvalo oškodovane stranke, da so si ogledale dragocenosti, med katerimi so nekatere našli svoje predmete. Pri zaslišanju se je izkazalo, da je največkrat letala po mestu aretirana ciganka in kradla po stanovanjih. Več tatvin je izvršila baš

teden pred binkoštni. Ciganka je prišla tudi v stanovanje neke ugledne gospe, ki je bila naprošena za botrično revni birmanki. Gospa je za birmanko kupila zlato uro, ki jo je doma spravila v predal. Sredi tedna pa se je zgledila pri gospe ciganka, ki jo so hitro odpravili z miloščijo. Kmalu po njenem odhodu pa je gospa ugotovila, da ji je zmanjkala iz predala zlata ura. Kdaj in kako je mogla ciganka ukrasti uro, je uganka. Sedaj so našli med zaplenjeno zlatnino tudi to uro, ki je tako vendarle prišla v prave roke in jo že nosi birmanka.

Ukradeni predmeti so bili vrnjeni že kakim sedmim oškodovancem, vendar hrani policija še kup nakradene zlatnine čije lastniki so zaenkrat neznani. Poleg zlatnine je bilo ciganom zaplenjenega tudi veliko srebrnega jedilnega pribora, ki je bil po vsej priliki prav tako ukraden neke v mestu.

Naraščanje uvoza nemških avtomobilov

Uvoz nemških avtomobilov v Jugoslavijo se zvišuje od leta do leta, kar dokazujejo naslednje številke: leta 1935. je bilo naročenih iz Nemčije 457 avtomobilov, naslednje leto že 1596, leta 1937. je znašal uvoz 4636, lani pa že 6032 avtomobilov. Lanski uvoz motornih vozil iz Nemčije predstavlja 110 milijonov dinarjev. Za vso vrednost nemškega uvoza prejema Nemčija v zamenjavo naše pridelke, za katere pa so v naprej določene tržne cene in so tako onemogočene vse spekulacije. Našemu narodnemu gospodarstvu se daje tako čvrsta baza cen, kar je eden najvažnejših pogojev dviga narodnega blagostanja.

Stalno naraščanje uvoza nemških avtomobilov vpliva ugodno na razvoj motorizacije v naši državi, ki seveda še vedno zaostaja za motorizacijo sosednih držav. Naš sedanji avtomobilski park bi se moral trikrat povečati. S svoje mrtve točke je krenila naša motorizacija šele leta 1935 ter napreduje v prvi vrsti zaradi tega, ker so bile odpravljene pretrane takse in davščine, ali ker je — kratko rečeno — naš avtomobilizem izgubil »luksuzni plašč« in je bil avtomobil proglašen za važno vsakdanje prometno sredstvo.

Pojasnjen umor na Kodeljevem

Ljubljana, 3. junija

V začetku septembra l. 1936 je taborilo na Planinju pri Štepanju vasi več ciganskih družin. V noči na 5. septembra pa je bil tamkaj izvršen krvav zločin, čigar žrtev je postal ciganski muzikant Karlo Reichert. Dne 6. septembra so ga našli mrtvega v Ljubljani, nasproti Kodeljevemu. Imel je prebito lobjanjo. Policija je še istega dne polovila več ciganov, ki so povedali, da je nastal med umorjencom in med nekim Slavkom strahovit prepir, nakar sta si skočila v lase. Sploščeta ni kazalo, da bo tako hudo, kasneje pa sta se zunaj taborišča spoprijela še enkrat. Zjutraj je Slavko izginil, Karla pa so potegnili mrtvega iz Ljubljane.

Policija je zaradi zločina takoj uvedla energično preiskavo in zasledovanje za ciganom Slavkom, ki pa je izginil brez sledu. Kasneje je bil aretiran kot Karlov morilec neki cigan v Nemčiji, vendar se je izkazalo, da ni bil pravi. Zločin pa je po letih sedaj vendarle pojasnjen in je končno izsleden tudi pravi morilec.

Orožniki v Novem mestu so te dni prijeli večjo družbo ciganov, ki so prišli od nekdaj s Hrvaškega. Ko so začeli cigane zasliševati, je eden izmed njih povedal, da je med njimi tudi morilec cigana Karla Reicherta, o čemer je bila obveščena ljubljanska policija. V Novo mesto se je večerja odpeljal nadzornik Matko Močnik, ki je imel natančen popis Reichertovega morilca in je zato med aretiranimi cigani takoj spoznal tako dolgo iskanega Ferdinanda Garmetja, ki ga pa cigani med seboj nazivajo Slavko. Slavka in še 7 drugih ciganov so takoj prepeljali v Ljubljano, kjer so jih zaslišali in je Slavko tudi že priznal umor Karla Reicherta.

Slavko in Karlo sta se naša usodnega dne nekje v bližini Kamnika. Karlo je jel Slavka spravešati glede neke blondinke Pepce, ki se je poganjala in živela s cigani. Popoldne sta oba prišla v Štepanjo vasi, kjer sta bila v neki gostilni in se tudi pošteno opila. Zvečer šele sta skupno odšla v cigansko taborišče na Planinju, tam pa sta se jela prepirati baš zaradi Pepce. Iz prepira je nastal pretep in končno je sledil umor.

SPORT

Spor med JNS in ZNP. Izredna skupščina JNS je nastopila precej ostro proti hrvaškemu klubom ki so osnovali nekakšen samostojni savez. Upravni odbor je stavil zagrebškemu podsavezu, sodniškemu odboru in nekaterim klubom rok, da se izjavijo, če so se za nadaljnjo lojalno sodelovanje. Vprašanje je bilo postavljeno v ultimativni obliki. ZNP je odgovoril, da smatra, da se ni z ničemer pregrešil proti sportnim principom in da zato ne razume, zakaj mu je savez stavil ultimatum. Zagrebški podsavez želi, da bi savez svoj stopstek podrobno pojasnil. Sodniški odbor ZNP pa je odgovoril prav značilno: Po obstoječih predpisih je naš predpostavljeno forum upravni odbor zagrebškega nogometnega podsaveza in naj se zato savez obrača nanj. Sodniški odbor ne more druge odgovoriti, ker ni samostojna organizacija.

Hrvaška sportna sloga je na večerajšnji seji razpravljala o položaju, ki je nastal zaradi saveznega ultimata. Po njej je bil izdan naslednji komunikat:

Nemška avtomobilska industrija, navezana v največji meri na eksport, si osvaja tuja tržišča na ta način, da se v čim večji meri s svojimi izdelki ravna po razmerah v tujih državah, kamor so namenjena njena vozila. V prvi vrsti se skuša prilagoditi stanju cest, potem pa seveda tudi kupni moči prebivalstva v posameznih državah. V zvezi z naraščanjem uvoza svojih avtomobilov posveča Nemci veliko pozornost organizaciji »Auto-servisa«, ki daje kupcem avtomobilov strokovne nasvete ter jih oskrbuje tudi s ceninami rezervirani deli motornih vozil.

Tipizacija — to je omejitve števila tipa ali vrste avtomobilov, ki se je letos pri vseh nemških avtomobilskih tovarnah začela energično izvajati, daje zelo dobre rezultate. Cim manjše je v kaki državi število tipov ali vrst avtomobilov, tem laže je rešiti vprašanje nabave rezervnih delov in toliko nižji so pri tem stroški. Zaradi izvedene tipizacije je možnost zastaritve motornih vozil znižana na minimum.

Vse to se pri nas upošteva in zaradi tega je tudi razumljivo ogromno zanimanje, ki vlada za revijo nemške avtomobilske industrije, ki bo tudi na velesejmu v Ljubljani od 3. do 12. junija. (—)

Hrvaška sportna sloga protestira proti neopravičenemu in samovoljnemu usposabljanju hrvaških klubov Gradjanskega iz Zagreba in Hajduica iz Splita in izjavlja, da igralci niso nastopili na tekmi nasproti Angliji zaradi soglasnega sklepa glavne skupščine Hrvaške sportne sloge in sicer v samoodbrambi proti trdovratnim odklonitvam vseh dobro miselnih predlogov glede prenosovanja nogometnega sporta. Na podlagi tega izjavlja Hrvaška sportna sloga, da ne zadene klubov in igralcev nobena krivda. Hrvaška sportna sloga poziva zaradi tega najnovjšega napada na hrvaške klube hrvaško javnost, da najostreje obsodi tako postopanje in da s svoje strani v vsakem pogledu pomaga njenim klubom v njihovi borbi za pravico.

Hrvaška sportna sloga je sklicala za 11. t. m. plenarni sestanek v Zagrebu, na katerem bodo razpravljali o nadaljnjih korakih v obrambo njenih članov proti »aveznim sankcijam«.

Tekma Ljubljana — Zagreb odpovedana. Zagrebški nogometni podsavez je ponudil ljubljanskemu podsavezu medmestno tekmo med Zagrebom in Ljubljano, ki naj bi se igrala 29. tm. na proslavi ZNP. Upravni odbor ZNP je na svoji poslednji seji sklenil, da bo tekmo odpovedal in je o tem brzojavno obvestil ljubljanski podsavez.

Kolesarska podzveza Ljubljana razpisuje podzvezno prvenstvo za A) in B) kategorijo na progi Ljubljana-Trebnje in obratno, ki bo dne 4. junija s provizoričnim startom pri gostilni Gašperlin v Zadovru (Vevče). Oficielni start bo pa pri gostilni Jelacin na Dolenski cesti, kategorija A) starta ob 14. ter vozi do Trebnje in obratno (100 km). Kategorija B) starta ob 14.15 ter vozi prav tako kakor A), samo da gre proga do Stične in obratno (60 km). Oficielni cilj je pri Jelacinu na Dolenski cesti, dočim je častni cilj pri Gašperlinu v Zadovru. Razdelitev daril bo v gostilni Gašperlina v Zadovru ob 18. Ker je ta dirka istočasno izbirna za junior ko državno prvenstvo v Zagrebu, je za juniorje start obvezen. Prijava za obe skupini 10 minut pred startom. Vozi se v smislu zveznih priredil. Sodniki in funkcionarji podzveze naj bodo na startu točno.

Kolesarska podzveza Ljubljana

Radioprogram

Nedelja, 4. junija.

Ob 8.: Vesel nedeljski pozdrav (plošče), 8.45: Verski govor (dr. Vilko Fajdiga), 9.: Tekmovanje godb na pihala (prenos iz Kranja), 11.: Prenos cerkvene glasbe iz franc. cerkve, 11.30: Musorgski Pavel: Slike z razstave, simf. ciklus, 12.: Pevsko društvo »Loški glas«, 13.: Napovedi, 13.20: Pevski in orkestralni koncert (g. Tone Petrovič in radijski orkester), 17.: Kmetijska ura. Gospodarska novodila in tržna poročila, 17.30: Akademski pevski kvintet, 19.: Napovedi, poročila, 19.30: Nac. ura: Boka Kotorska za naše osvobodjenje (Djordje Subotić, Bgd), 20.30: A) Miroslav Vilhar (1818—1871): »Jamska Ivanaka«, glasba spevoigr (repriza), Izvajajo solisti radijskega kom. zbora, B) Koncert lahke glasbe (r. o.), 22.: Napovedi, poročila, 22.15: Za ples in zabavo (plošče).

Ponedeljek, 5. junija.

Ob 12.: Harmonika igra g. Ivan Magister, 12.45: Poročila, 13.: Napovedi, 13.20: Iz operet (plošče), 14.: Napovedi, 18.: O problemih borbe proti tuberkulozi, (dr. Fr. Debevec), 18.20: Messenger: Dva goloba, suita (plošče), 18.40: Mesecni slovnstveni pregled (g. prof. Fr. Vodnik), 19.: Napovedi, poročila, 19.30: Nac. ura: Naloga gasilstva v človeški družbi (Fran Mežek, Ljubljana), 20.: Narodne in vesele pesmi s spremljevanjem harmonike — gg. Janko Vekoslav, Svetozar Banovec, Avgust Stanok, 21.00: »Buči, buči morje«, koncert radijskega orkestra, 22.: Napovedi, poročila, 22.15: Rezervirano za prenos s velesejma.

Torek, 6. junija.

Ob 11.: Soliska ura: Junij doma in v prirodi, dialog vodi g. Miroslav Zor, 12.45: Španski plesi, španske pesmi (plošče), 12.55: Poročila, 13.00: Napovedi, 13.20: Koncert radijskega orkestra in g. Friderika Lupše, 14.: Napovedi, 18.: Citraški trio »Vesna«, 18.40: O problemih borbe proti tuberkulozi (dr. Tomaž Furlan), 19.30: Nac. ura: Naše staro mestno pesništvo (Djuro Gavela, Bgd), 19.50: Deset minut zabave, 20.: A) Dvofak: Rusaika, fantazija po operi (plošče), 20.20: Ivan Pregelj: Ljubljanski študentje, igra iz stare Ljubljane v 5. delu. (izvajajo člani rad. igr. družine), 22.: Napovedi, poročila, 22.15: V odhiti (radijski orkester).

V vlnu

— Memica, tale gospod, ki je izstopil na postaji, me je v predoru poljubil. — Le kako si mu mogla to dovoliti! Zakaj mi pa nisi tega že poprej povedala? — Misliha eem, da pride še en predor.

Florence Riddellova:

Nevarna ljubezen

— Določil sem kot pogoj najine pogodbe, da prebijete to noč z menoj v moji sobi. In to ste storili. — Toda čemu... čemu...?

Njene izsušene ustne še vedno niso mogle izgovoriti točnega vprašanja.

— Obljubil sem tudi, da vam danes zjutraj nekaj povem. In tole sem vam hotel povedati miss Grayeva — da nisem še nikoli storil nič žalega nedolžni ženi in da nedolžne žene nikoli ne bom ponižal.

— Čemu ste me torej tu zadržali? je kriknila v smitem začudenju.

— Da, to je tudi nekaj, kar vam moram pojasniti. Vaš prijatelj tam gori v drugi sobi je prosil za muke in smrt. Ubili ga pa nisem mogel niti smel. Kajti vaš prijatelj mi je nekoč storil uslugo in takrat sem mu obljubil, da se mu bom oddolžil z enako veliko uslugo. Arabec vedno izpolni svojo obljubo — tudi če jo mora izpolniti proti svoji volji. Odločil sem se, da sem Ellisonov dolžnik in da je moj dolg njegovo življenje. In vendar sem ga moral kaznovati. Odrekel sem mu telesne muke, za katere je prosil, da bi lahko vi prosto odšli od tod — prepričan sem, da bi bil telesne muke prenesel kot pogumen mož. Zato sem izbral zanj še hujše muke, te dolge ure, ko je moral misliti na vas, kako ste tu sami z menoj, v mojem naročju, kako žrtvujete svoje čisto, krepkasto telo, da rešite moža, ki ga ljubite in ki vam ni znal ohraniti zvestobe. Prepričan sem, da bi si strašnejših muk

niheče ne mogel izmisliti zanj. On jih je pa v polni meri zaslužil, vsak trenutek teh dolgih ur je zaslužil.

Fenello je strlo to, kar je slišala.

— Mene ste pa prisilili, da sem privolila, je zaplakala. Ah, to je bilo satansko prisiliti ga, da je gledal in poslušal kako sem privolila.

— To je bil del njegove kazni, je odgovoril Arudi mirno. Če bi vas bil zgrabil in odnesel, če bi bil on videl kako se branite in slišal kako me preklinjate, bi kazni, ki sem jo bil namenil ne bila tako popolna. Moral je gledati nekaj čisto drugega, junaštvo, s katerim ste žrtvovali sebe, da bi rešili njega — moral je razumeti, da ste ga s svojim velikim junaštvom globoko ponižali.

Debele solze so ji tekale po blelih licih. Glas se ji je tresel in ta glas je bil hropeč, ko je zopet izpregovorila:

— A zdaj, ali ga izpustite?

Arudi ben Gamma je resno prikimal.

— Da, izpustim ga živega in zdravega kakor sem mu obljubil, ker mu moram poplačati svoj dolg. Izpolniti moram obljubo, ki sem jo dal vam. In ker je bilo to, kar je moral pretrpeti to noč mnogo hujše od same smrti. Morda storim to tudi za voljo nečesa drugega, kajti — saj je vendar samo možki — in prav tak slabič kakor so vsi možki, kadar jih zapeljuje ženska. Ona ga je izvabila sem. Ona si je izmislila to onečasteženje, ki je padlo liku kuga na moj dom. In ona bo zato tudi kaznovana. — Ne, ne! Usmiljenje morate imeti z njo, je prosila Fenella.

Toda v njegovih črnih očeh je bil trden sklep, ki se ga je ponovno ustrašila. Za Vando ni hotel

ničesar obljubiti, saj je dejal, da mora z njo obratovati na svoj poseben način. Fenella se pa ni upal aniti razmišljati, kakšen način bi mogel biti to.

— Vam ni pretila nobena nevarnost miss Grayeva, je nadaljeval Arudi. Misli sem, da boste sami takoj spoznali, saj ste tako pametni. Vi ste enako pogumni, kakor lepi — Vi ste ena tistih žensk, ki jih mora spoštovati vsak dostojen možki, kateri sme zaupati in ki jih lahko ljubi. Toda jaz sem se že poslovil od ljubezni — in od žensk. Nisem hrepenel po vas. Hrepenel sem samo po nečem — da bi mogel kaznovati njega.

Trenutek je stala tiho pred njim, naenkrat ji je pa šinila v glavo nova strašna misel. —

— Kaj pa — recimo — da... da, naj poreko kar koli, on si bo vendar le mislil...

Njeno šepetanje je utihnilo, — svoje misli ni mogla izgovoriti do konca.

— Kaj zato, kaj si misli človek, ki vas ni vreden — je odgovoril Arudi in se zaničljivo nasmešnil.

Njeni glasovi so prebudili Zoro. Premaknila se je na divanu, razprostrla roke, zazdela, potem se je pa prebudila iz svojega spanja tako hitro kakor otrok. Vstala je, zdrnila s divana in stopila k njima.

— Miss Grayeva? Arudi! Kaj, oba sta še tu? Kaj sploh nista spala?

Na njeno vprašanje nista odgovorila, pač je pa Arudi dejal:

— Miss Grayeva se vrne zdaj v svoj hotel.

Fenella je ošinila začudeno dekle z naglim pogledom, s kateri mše je poslovala od nje, potem je pa z Arabcem odšla. Molče sta odšla skozi vežo in

po stopnišču. Vstopila sta v sobo, kjer je Derek še vedno ležal na tleh, zvezan, z robcem v ustih, nubijski zamorec ga je pa stražil. Vanda blela in tiha se tudi še ni bila ganila iz svojega kota.

Fenella je zadržala, ko se je srečala z njenim strmečim pogledom. Iz Derekovih oči ju je gledalo nekaj kakor blaznost. Zdelo se ji je, da se je v tej noči strašno izpremenil. Njegova lica naenkrat upadla in vsa blela, so ji govorila, kako strašno duševno bolelost je pretrpel v teh dolgih urah. Prav tako kakor ji je bil povedal Arudi: strašnejših muk si ni mogel nihče misliti zanj.

V Vandinih očeh je bil pa samo strah — grozen, naravnost živalski strah, v katerem je postal njen obraz naenkrat grd. Skrčila se je v svojem kotu in se stisnila k steni, ko je zagledala za Fenello Arudija.

Arudi ben Gama se je ustavil na pragu vrat in nekaj časa je molče zrl na oba ujetnika. Potem je dal nubijskemu zamorcu kratko povelje, Zamorec se je sklonil k Ellisonu ter mu razvezal roke in noge. Potem mu je potegnil še robec iz ust. Osvobodjeni ujetnik je hotel sam vstati, toda njegovi otrpli udje niso imeli več moči in besede, ki jih je hotel izgovoriti, mu niso šle iz ust. Zmožen ni bil drugega, nego gledati, samo gledati s svojimi prestrašenimi, s krvjo zalitimi očmi, gledati Arudija ben Gammo in Fenello.

Stopila je k njemu in polna sočutja je pokleknila kraj njega na tla.

Obramba proti letalskim napadom v Angliji

Priloge za bodočo vojno in skrb za zaščito civilnega prebivalstva — Ogromni izdatki

Dandanes je vprašanje obrambe proti letalskim napadom čim dalje bolj aktualno po vsem svetu, pač zaradi prav blaznega oboroževanja mnogih držav. Zanimivo je, kaj so v tem pogledu ukrenile velike države. Pri rokah imamo podatke o obrambi prebivalstva proti letalskim napadom v Angliji.

Načrt zakona o obrambi proti letalskim napadom v Angliji je bil objavljen lani ob koncu leta, letos 15. marca pa je stopil v veljavo. S tem zakonom so bili dovoljeni še posebni krediti, ki znašajo v naši valuti okrog 6.25 milijarde din. Z zakonom so dobile vlada in občine obširna pooblastila za uporabo in nabavo premij, ki so potrebna za obrambo pred letalskim napadom, za razlastitev zemljišč, potrebnih za betoniranje protiletalskih zavetišč, za obvezo zgraditev potrebnih obrambnih naprav pri podjetjih, ki zaposlujejo nad 50 delavcev, kakor tudi za zgraditev takšnih naprav pri novih poslopih in končno za brezplačno razdelitev plinskih mask zasebnikom. Te maske pa vendar ostanejo državna last. Vlada je tudi soglasno odobrila denarno pomoč tovarniškim podjetjem za ureditev obrambnih naprav proti letalskim napadom. Zelo mnogo so storili Angličani tudi za propagando v tem pogledu. Da bi se čim bolj poglobilo zanimanje med ljudstvom za obrambo proti letalskim napadom, so organizirali vaje s sodelovanjem protiletalskega topništva, gasilcev in tako dalje. Kot primer, kakšne naj bodo obrambne naprave pri industrijskih podjetjih, služijo ureditve v tovarni avtomobilov Austin Motor Co. Ta tovarna ima zavetišče proti letalskim napadom za 5 tisoč delavcev, a določeno je, da bodo zgradili zavetišča še za 10.000 delavcev. Stroške bo najbrže krila vlada.

V naknadnih proračunih so določeni krediti 425.000.000 din za stroške pri organizaciji obrambe proti letalskim napadom. Izdatki so namenjeni predvsem za plinske maske za prebivalstvo v Egiptu, nadalje za kritje stroškov, ki so nastali z evakuacijo prebivalstva med septembrsko krizo, za povrnitev škode podjetnikom, ki so morali zaposlitve prenehati pri kopanju rogov in morali ustaviti druga dela, za naročila jeklenih zavetišč in podzidov kletnih prostorov in končno za nakup zemljišč in stavb namenjenih za razlastitev rezerv in shrambo življenjskih potrebščin.

V februarju je bila izpolnjena vojna formacija protiletalskega topništva, namenjena za obrambo Londona.

Vseka baterija obstoji iz 8 novih 117 cm protiletalskih topov in posebnega poveljskega pristojstva. Daljino in višino meri v obliki 5,6 m dolgega valja in »prediktor« (instrument, ki je na podlagi podatkov avtomatsko registrira smer in hitrost napadalčevega letenja) sta v betonirani vdolbini med topovi. Ti topovi izstreljujejo 25 kg težke projektilne silnega razdiralnega učinka 8.600 m visoko in s hitrostjo

8 do 10 streljajev na minuto. V primeru nevarnosti varujejo topničarje težki oklopi stolpi. Top je težak 16 ton, vendar ga lahko že v picle pol ure pripravijo za transport. Postavljen na podstavku je lahko premakljiv, tako da ga lahko z najmanjšim trudom usmerijo v zaželeno smer. Zanimivo je, da je na čelu londonske protiletalske obrambe višji uradnik mini-

strstva za notranje zadeve, ki ima pooblastila nasproti občinskim oblastem.

Za preskrbo Londona z vodo, ki bi jo potrebovali med vojno za gasilsko službo, delujejo mrzlično že nad leto dni. Upoštevani so vsi vodovodi, kopalnice in vodnjaki ter določeni prostori za premične brizgalne. Povečano je število brizgal in gasilskih ladij na Temzi. V načrtu je tudi zgraditev 15 podzemskih cistern. Za notranji del mesta so določili 1.500 platnenih rezervoarjev za vodo. Razen 20 reševalnih postaj jih bodo uredili še 10. Za dobavo posebnih hidratov je odobren kredit 12.000.000 din. Za prostovoljne šoferje sanitetnih avtomobilov je bilo sprejetih 17.000 mož in žena, ki jih bodo izvežbali v posebnem tečaju. Za otroke izpod 2 let starosti so razdelili v Angliji 1.250.000 posebnih plinskih mask.

Bogat maharadža potepuh

ki ga išče slavna angleška policija Scotland Yard

Med najbogatejše indijske vladarje spada maharadža indorski, lastnik neizmernih zakladov in vladar mnogih milijonov podanikov. Toda kaže, da maharadža ni zadovoljen ne s svojo oblastjo, ne z bogastvom. Živi povsem drugače kakor njegovi kolegi in se izogiba družabnemu življenju v luksuznih evropskih letoviščih.

Maharadža je šele 30 let star, vendar je že zagrenjen in zaman poskuša pozabiti na svojo prvo ljubezen, na krasno ženo, s katero se je oženil, ko je bila komaj 15 let stara, a mu je umrla že drugo leto po poroki. Zdaj maharadža išče novo veselje do življenja v potovanju. Toda presit vsega, kar nudi bogastvo in okolica, v kateri je odrasel, se na svojih potovanjih izogiba vseh krajev, kjer bi se mogel srečati z drugimi indijskimi vladarji. Zato daje prednost potovanju incognito, da lahko živi po svojem okusu. Živi po njegovem okusu pa pomeni živeti tako, kakor živijo milijoni drugih navadnih ljudi, ki jim usoda ni naklonila bogastva in razkošja indijskih prestolov. Maharadža je spoznal, da med sebi enakimi bogatimi ljudmi ne more najti prijateljev, da si pa prijateljstva tudi ne more kupiti z denarjem, temveč z zaupljivostjo. In to si zdaj že delj čas prizadeva indorski maharadža, človek, utrujen in razočaran nad svojo okolico. Zato se je odločil za delj časa izgniti in se umakniti iz svojega bivališča v zahodni Evropi. Izgnil je tako temeljito, da je bilo zaman celo vse iskanje znamenite angleške policije Scotland Yard, kajti maharadža ima tudi v tem pogledu več možnosti od navadnih smrtnikov, da se lažje skriva, za kar se pač poslužuje svojega bogastva. Doslej še ni pokazal, da se je naveličal živeti med navadnimi ljudmi kot potepuh, kakršnih je dandanes po svetu posebno mnogo in ki se rekrutirajo iz vrst nezaposlenih. Prepotoval je skoraj vso Evropo in Ameriko. V Nemčiji je bil nekaj časa zaprt, ker je vzbudil pozornost policije kot nearijski tip. V Parizu je živel nekaj mesecev, neznan med indijskimi študenti, v Londonu je pa delal kot stavbni delavec, pozneje pa tudi kot pristaniški nosač. V New Yorku se je baje oženil z dekletom iz revne delavske družine. Nihče ne ve kdaj se bo ta indijski glavni od-

rekel svojega nenavadnega življenja in baje tudi ne on sam. Morda se bo nekega dne pripeljal v svojo domovino na tovarni ladji kot ladijski kurjač, potem pa bo v miru indijske samote podrobno opisal svoja izkustva in doživljanje med preprostimi ljudmi v Evropi in Ameriki.

Prva letala

V znanstvenem muzeju v South Kensingtonu v Angliji je sedaj razstava letal iz let 1909 do 1917. Tako so tu na primer razstavljeni predvsem zgodovinski Wrightov dvokrilnik iz l. 1903, in bombnik Vickers-Vinny, s katerim sta preletela sir John Alcock in sir Arthur Whitten Brown Atlantski ocean. Posebno pozornost budi slovit Bleriotovo letalo, eno izmed prvih tipa, na katerem je pred 30 leti 25. junija 1909. Bleriot preletel preliv La Manche. Od Bleriota je kupil to letalo francoski letalec Leon Molon, ki je na njem letel na prvem angleškem letalskem mitingu oktobra 1909. v Doncasteru in dosegel svetovni rekord. Drugo Bleriotovo letalo, razstavljeno na tej razstavi, je bilo izdelano za tekmovalstvo za Gordon-Bennetov pokal l. 1911. Z njim je dosegel Bleriotov preizkusni pilot Alfred Leblanc 130 km na uro. Zanimivo je, da je to letalo še vedno uporabno za letenje in njegov lastnik je še nedavno z njim letel. Mister Nash, ki je posodil večino letal za razstavo iz svoje letalske zbirke je poslal tudi dve letali iz za svetovne vojne in sicer eno angleško

iz leta 1917, in nemško tipa Fokker D VII. Kako malo se je ohranilo teh letal doslej, sprevidimo po tem, da jih je ostalo od 5490 tipa Sopwith Camel le pet.

Zanimivosti

NAJVIŠJI STOLP V EVROPI

Nova nemška radijska oddajna postaja v Herzbergu 90 km južno od Berlina, ima 325 m visoko anteno. Ta antena uživa sloves najvišjega stola v Evropi, saj je 25 m višja od Eifflovega stola. Do nedavno je bil najvišji stol na svetu antena budimpeštanske radio-oddajne postaje, visoka 307 m. Tudi antena radio oddajne postaje Praga I. je precej visoka, saj je le nekoliko metrov nižja od Eifflovega stola. Najvišja stavba na svetu pa je še vedno ameriški nebotičnik Empire States Building, ki ima 120 nadstropij in sega 381 m visoko. Na njem je tudi antena, ki je zato najvišja na svetu in sicer televizijske oddajne postaje.

NEVARNA POSTELJA

Prevladuje prepričanje, da je postelja najnevarnejši kraj in zatočišče, ko smo utrjeni in se zatekamo v njo, kakor v varni pristan počitka in miru. Da pa postelja vendar ni tako varna, nam dokazuje angleška statistika o umrljivosti, ki je ugotovila, da je lani v Angliji umrlo 82 ljudi, ker so padli s postelje.

VSAKA CVETICA NE DIŠI

Neki nemški botanik je po daljšem proučevanju sestavil zanimivo statistiko o vonju raznih cvetic. Proučil je 4300 vrst cvetic, ki uspevajo že v Evropi in ugotovil da jih diši prijetno samo 420, to je približno desetina. Od ostalih 3880 vrst jih 1500 celo neprijetno smrdi, a 2300 jih je brez vonja.

Iz Celja

— **Koncert CPD v Celjskem domu.** Celjsko pevsko društvo bo priredilo v proslovo 45-letnice svojega plodonosnega kulturnega in nacionalnega udejstvovanja in v počastitev 60-letnice skladatelja in svojega nekdanjega pevovodje Antona Lajovica drevo ob pol 9 koncert v veliki dvorani Celjskega doma. Na sporedu so ženski, moški in mešani zbori ter samospjevi, ki jih bo pela operna pevka gđ. Valčič Heybalova iz Ljubljane. Udeležite se koncerta, ki bo nudil lep umetniški užitek, v čim večjem številu!

— **Televizijski nastop Sokolskega društva Celja-matice** bo v nedeljo 4. t. m. na dvorišču I. drž. narodne šole. Ob 15. bo na dvorišču zbor vsega članstva, naraščajo in deca, nakar bo krenila povorka po

mestnih ulicah. Članstvo, ki ima kroje, naj se udeleži povorko v krojih, ostali pa v civilu z znakom. Ob 16. se bo pričel nastop vseh oddelkov s prostimi vajami in na orodju. Na orodju bo nastopila tudi prva društvena vrsta z br. Grlicem na čelu. Nabavite si vstopnice že pred povorko pri blaginjah, ki bodo odprte že ob 14.30. Pozivamo vso narodno zavedno celjsko javnost, da se udeleži sokolskega nastopa.

— **Medkulski propagandni atletski miting**, ki ga bo priredila lahkoatletika sekcija SK Celja, se bo pričel v nedeljo 4. t. m. ob pol 9. dopoldne na Glaziji. Nastopili bodo juniorji, omladinci in seniorji iz Celja in tudi iz drugih krajev. Oglejte si to prvo letošnje atletsko prireditve v Celju ki bo gotovo zelo zanimiva.

— **Sreska skupščina JNS in OJNS za celjski srez** bo v nedeljo 11. t. m. ob 10. dopoldne v Celjskem domu. Na skupščini bo poročal senator g. Ivan Pucelj.

— **Gostovanje CPD v Rogški Slatini in Rogatcu.** Celjsko pevsko društvo bo priredilo na Telovo 8. t. m. ob 15. koncert narodnih in umetniških pesmi v dvorani hotela »Pri pošti« (Sporn) v Rogatcu, ob 20. pa v veliki dvorani Zdraviliškega doma v Rogški Slatini.

— **Zaključni nastop gojencev Glasbene Matice v Celju** bo v ponedeljek 5. t. m. ob 20. v Mestnem gledališču. Nastopili bodo gojenci klavirske in violinske šole ter solopevci in komorni orkester.

— **Na Olimpijski dan** v nedeljo 18. t. m. bodo tudi celjski športni klubi in telovadne organizacije organizirali razne prireditve. Na predvečer, v soboto 17. t. m., bo štafetni tek po celjskih ulicah, nato pa promena koncert pred kolodvorom. V nedeljo 18. t. m. dopoldne bo na Glaziji atletski miting, v mestnem parku teniški turnir, v II. drž. (okoliški) narodni šoli pa table-teniški turnir. Popoldne bo nogometni turnir na Glaziji ter kolesarska dirka s startom in ciljem na Glaziji. Skavti bodo ves dan prodajali značke v korist olimpijskega fonda. Pri prireditvah bodo sodelovale vse športne in telovadne organizacije.

— **O mednarodnih telovadnih tekmah v Parizu** in Varšavi bo predaval v sredo 7. t. m. ob 20. v Sokolskem domu v Gaborju br. Konrad Grilec, ki si je priporil v Parizu drugo, v Varšavi pa prvo mesto. Sokolsko društvo Celje I poziva vse svoje pripadnike, da se udeležijo tega zanimivega sokolskega predavanja.

— **Umrla je** v petek na Zg. Hudinji 47 pri Celju 75-letna žena železniškega upokojenca Genovefa Kmečlova.

— **Nočno lekarniško službo** ima od sobote 3. t. m. do vstega petka 9. t. m. kr. dvorna lekarna »Pri Mariji pomagaj« na Glavnem trgu.

BAČKI MLIN

išče solidne trgovce

v dravski banovini, ki bi prevzeli komisijsko skladišče pšenične moke. Trgovci, ki prodajo mesečno na drobno 1 do 2 vagona moke za gotovino in ki lahko nudijo garancijo za komisijsko blago, naj pošljejo ponudbe z referencami pod »Agil 1939« na Publicitas d. d., Zagreb, Ilica 9. Korespondenca nemška ali hrvaška.

NENAVADNO TENKA,
a kljub temu zadržano zanesljiva!

Manjvredne imitacije energično odklonite,
gre za Vaše zdravje!

Vrhunec nemške izdelave

na področju INDUSTRIJE AVTOMOBILOV in MOTORNIH KOLES Vam bodo na ogled na LJUBLJANSKEM VELESEJMU sledeče razstavljene znamke:

Ljubljana 3. 6. - 12. 6. 1939

„JUGOSLAVIJA“

NAJVEČJA DOMAČA DELNIŠKA ZAVAROVALNA DRUŽBA

Zavaruje: življenje, požar, vlemsko tatvino, jamstvo, nezgode, transport, steklo, točo, avtomobile, živino. Lastne palače in zgradbe v Ljubljani — Aleksandrova c. 11 in Gosposvetska c. 4, nadalje v Beogradu, Zagrebu, Osljeku in Petrogradu. — Ravnateljstva v Ljubljani, Beogradu, Zagrebu, Osljeku, Novem Sadu, Petrogradu, Sarajevu in Splitu. Podružnice in ekspoziture v vseh večjih krajih. Zastopstva po vsej državi. Pojasnila daje ravnateljstvo za dravsko banovino v Ljubljani, Tyrševa cesta 15, in vse njegove podružnice in krajevna zastopstva.

Raznašalca (ko)

kolesarja za vodmatski okraj takoj sprejememo. V pošte pridejo doma iz navedenega kraja. — Zglasiti se je v ponedeljek ob 10. uri dopoldne v upravi Slovenskega Naroda.

MALI OGLASI

Beseda 50 par, davek posebej. Prekliti, izjave beseda Din 1.—, davek posebej.

Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko. — Popustov za male oglase ne priznamo.

Kokus tekači

za hodnike in stopnišča v vseh barvah v zalogi pri SEVER RUDOLF, LJUBLJANA — MARIJIN TRG 2.

POUK

Beseda 50 par, davek posebej. Najmanjši znesek 8 Din

Strojepisni pouk

(za časa počitnic). Večerni tečaj, oddelki od 1/4 do 3/4 8 zvečer, za starejše dame in gospe od 1/4 8. do 9. ure zvečer. Novi tečaji se bodo pričeli 5. junija 1939. Najnižja solnina. Moderna in največja strojepisnica s 40 pisalnimi stroji raznih sistemov. Vsa tozadevna pojasnila dobite dnevno do 8. ure zvečer pri ravnateljstvu Christofovega učnega zavoda, Ljubljana, Domobranska c. 15. Telefon št. 48-43. 1747

RAZNO

Beseda 50 par, davek posebej. Najmanjši znesek 8 Din

POSODILA DOBE

državnih, banovinskih uslužbenec, upokojenci, posestniki. Informacije daje bančni zastopnik Dolensek, Mokronog. Priložite znamko za odgovor! 1827

PO PRIZNANO NIZKIH CENAH

si nabavite najboljše moške obleke, perilo in vsa praktična oblačila pri PRESKERJU, Ljubljana, Sv. Petra cesta 14. 1. T.

MALI OGLASI

„Slovenskega Naroda“ imajo

siguren uspeh!

Beseda 0.50 par.

50 PAR ENTLANJE

ažuriranje, vezenje zaves, perila, monogramov, gumbic. Velika zaloga perja po 7.— din. »Julijana«, Gosposvetska c. 12. 3. T.

MALINOVEC

pristen, naraven, s čistim sladkorjem vkuhan — se dobi na malo in veliko v lekarni dr. G. PICCOLI, Ljubljana, nasproti »Nebotičnika«.

KLISEJE

END IN VEČBARVNE

Jugografika

SV. PETRA NASIP ST. 23

DVIGNITE PISMA

v upravi »Slov. Naroda«: Ančka 42, Hvaležnost 1359, Ekstencija 22, M. T., Marijina 230 Potnik 1597, Periferija Ljubljane, Pogum, Polovična cena, Posojilo, Stanovanje, Samo jaz, Skromna gospodinja, Takoj, Weekend, Vinograd 1698, Vajenec, Zanesljiva moč, Zaupno mesto 1330. 1813

SPORTNO MOŠKO

IN ŽENSKO KOLO in šivalni stroj prodam. Zorec, Maretičeva 3. 1792

POSEST

Beseda 50 par, davek posebej. Najmanjši znesek 8 Din
VILO V ROGAŠKI SLATINI prodam. Pojasnila daje Matanič frizerski salon, Rog. Slatina. 1753

NOVO ENODRUŽINSKO HIŠO

s parcelo prodam. Sp. Dobrava 188 pri Teznu, Maribor. 1820

2 KRASNI PARCELI veliki po 638 kv. m, ob glavni cesti Kamnik-Ljubljana, 5 minut od Kamnika, prodam. Naslov se izve v vinotoku Franca Stareta, Kamnik. 1798

POSESTVO zaokroženo 50.000 m² v Srednjih Gornjih pripravnosti za letovišče, se prodaja za 120.000 din. Ugodni plačilni pogoji. Naslov v upravi »Slov. Naroda«. 1818

ENODRUŽINSKA HIŠA z malim vrtom naprodaj. Cena 45.000 din. Naslov v upravi »Slov. Naroda«. 1819

SLUŽBE

Beseda 50 par, davek posebej. Najmanjši znesek 8 Din
VSAKI OSEBI

ali družini nudi stalen zaslužek »MARA« — Maribor, Orožnova 6, Celje, Slomškova trg 1. — Pletilnica — razpošiljalnica. 22/M.

TRGOVSKA POMOČNICA papirne stroje, zmožna slovenščine in nemščine v govoru in pisavi, dobi mesto. — Ponudbe pod »Papir« na anončni zavod Hinko Sax, Maribor. 1801

PRIDNO DEKLE za vsa hišna dela, ki zna enostavno kuhati in govoriti nemško išče Schmid, Podsused pri Zagrebu. 1800

FRIZERKO in mlajšega brivskega pomočnika sprejme takoj salon Pirc, Ljubljana, Florijanska 6. 1826

OGLASUJ V MALI OGLASNIKI „SLOV. NARODA“! NAJCENEJŠI IZDATEK

NA DEBELO! NA DROBNO!

Vrvarske lastne izdelke

kupite najceneje in najboljše pri

PRVI KRANJSKI VRVARNI IN TRGOVINI S KONOPNINO

Ivan N. Adamič
Ljubljana, Sv. Petra c. 31. Telef. 2441
Maribor, Vetrinjska ul. št. 20. Telef. 2454
Celje, Kralja Petra c. št. 33

šima	volna, afrik	bičevniki, biči	juta (Hessian)	blago za pohištvo	motvoz, platno (grašel)	nepremočljive konjske plahte	konopnene in gumijaste cevi	ribje in gugalne mreže vseh vrst itd.	predpražniki, kokosovi in drugi, kokosove preproge
------	--------------	-----------------	----------------	-------------------	-------------------------	------------------------------	-----------------------------	---------------------------------------	--

KOLESA

Pri nakupu zahtevajte povsod samo original svetovno znane znamke, kakor Waffner, Dürkopp, Triumph, Mifa, Excelsior. — Zastopnik za Jugoslavijo: TRIBUNA F. RATJEL, Ljubljana, Karlovska c. št. 4. — Podružnica Maribor, Aleksandrova 26.

Makulturni papir

proda

uprava „Slovenskega Naroda“
Ljubljana, Knaflijeva ulica št. 5

Otroške vozičke

kolesa

športne predmete najugodnejše kupite

MIKLOŠIČEVA C. 30

Variete predstave na Ljubljanskem velesejmu

Pred veliko restavracijo ob drevoredu

Mednarodni artisti. — Prvovrsten spored.

Lilly Zagreber, mednarodna pisalka.

DOUGASTER, clown na kolesih

BORA, 14 letni dečko z neverjetno spretnostjo prikazuje razne vragolije

ALFONSO in ANTOINETTA, komični ekscentrični par

VOLY, višek pasje dresure. Pes, ki ugane celó misli

SAŠA in NINA, ruski narodni plesi

CHIESA & COMP., skupina 5 svetovnih žonglerjev in ekvilibristov

Predvajanja med 7. in 12. uro zvečer. Ob nedeljah in praznikih tudi popoldne ob 4. uri.

KONCERT! — PLES!

Brez vstopnine!

V restavraciji postrežejo z izbranimi vini, jedajo in dobrim pivom.

Adolf Prah

TOVARNA VOLNENIH IN BOMBAŽNIH

TKANIN — KRANJ

TELEFON INTER. ŠTEV. 13

IZDELUJE

najrazličnejše vrste oksfordov, vse vrste pisanih in enobarvnih flanel, barhente, gradle, zefirje, molinose, brisače itd., itd.

TKALNICA
BARVARNA
APRETURA

Od podjetnika do delavca slovensko podjetje brez tujih strokovnjakov!

IVAN BRICELJ

pooblaščen graditelj,

Ljubljana — Slomškova 19, tel. 25-27

gradbeno podjetje in tehnična pisarna za visoke in nizke zgradbe.

Gradnja sodobnih avtomobilskih cest.

„ALPEKO“

tovarna umetnega kamna

vabi

na ogled svojega razstavnega paviljona na velesejmu, kakor tudi stalne tovarniške razstave na Tyrševi c. 48.

Važno za graditelje in privatnike!

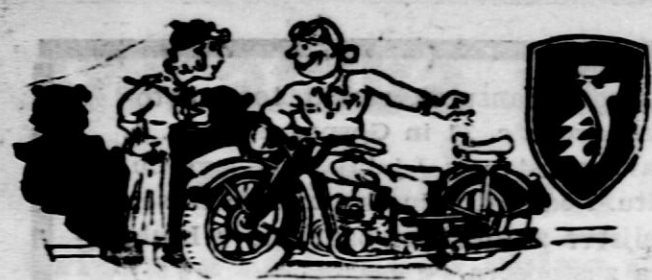
Kreditni zavod za trgovino in industrijo

Ljubljana, Prešernova ul. 50

(v lastnem poslopiju)

Telefon: 37-81, 37-82, 37-83, 37-84. Brzojavni naslov: Kredit Ljubljana

Obrestovanje vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut, borzna naročila, predujmi in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic, kuponov, nakazila v tujo in inozemstvo, Sate deposits itd.

Zündapp

O. ŽUŽEK, LJUBLJANA, TAVČARJEVA UL. 11 — Tel. int. 24-61

PREDNACIJO S SVOJO KVALITETO, DOVRŠENO KONSTRUKCIJO IN EKONOMIJO PRI NAJNIZJI NABAVNI CENI
 VSI MODELI: 200, 250, 350 OHV, 500 SV IN OHV TER 600 OHV CCM, KAKOR TUDI VSI REZERVNI DELI STALNO NA ZALOGI. O CEMER SE BLAGOVOLITE PREPRICATI PRI GLAVNEM ZASTOPSTVU

ZALOŽBA »CESTA«

LJUBLJANA, KNAFLJEVA UL. 5

Pravkar je izšla peta knjiga založbe »CESTA«.

MARIJE MAJERJEVE

„Rudarska balada“

ki na pretresljiv način opisuje življenje rudarjev globoko pod češko zemljo in njihovo ljubezen do doma in domovine

„Rudarska balada“

je knjiga, ki jo bo vsakdo prebral z največjim zanimanjem in zmerom iznova spet rad posegel po njej. Broširana knjiga 10.— din., s poštnino 11.— din. V celo platno vezana 15.—, s poštnino 16.50 din.

Knjiga se naroča pri:

ZALOŽBI »CESTA«

LJUBLJANA, KNAFLJEVA UL. 5

kjer dobite po isti ceni tudi že prej izšle knjige D. Ravljena »Zgodbe brez groze«, Klabunda »Pjotr — Rasputin«, D. Ravljena »Črna vojna« in Thompsona »Sivko«.

SPLOŠNA ZAVAROVALNA DRUŽBA

ANKER

PODRUŽNICA LJUBLJANA, KRALJA PETRA TRG 8/I.

ZAVARUJE:

ZIVLJENJE / POŽAR / NEZGODE /
 JAMSTVO / LOM STEKLA / VLOM
 AUTOKASKO IN JAMSTVO / CHO-
 MAGE — TER PREVZEMA TUDI
 DRUGE VRSTE ZAVAROVANJ.

LJUBLJANSKI VELESEJEM

3. — 12. junija 1939.

Polovična voznina na železnici, 600 razstavljalcev iz 12 držav.

Krasna darila

ZA OBISKOVALCE VELESEJMA

IZ TUZEMSTVA

(Izžete so legitimacije za Ljubljano, razstavljalke in uslužbenke).

Vrednost ca 100.000 din

Odtrgaj kupon od vstopnice, napiši nanj svoje ime in vrzi v zapečateno žaro ob glavnem vhodu. Dan obiska je poljuben. Vstopnico shrani.

Komisijončno žrebanje bo 12. junija 1939.

DARILA:

Orehova spalnica (Rok Berlič, št. Vid), motorno kolo Phaenomen, šivalni stroj Pfaf, kolo Panax (Vok, Ljubljana), motorno kolo Bismarck (Rebolj, Ljubljana), 5 cevni radio Siera (Klemenčič, Ljubljana), kuhinjska oprema (Erman & Arhar, št. Vid), klavirska harmonika (Meinel & Herold, Maribor), pralni stroj Viktorija (G. Puc, Ljubljana), 1 šotor zložljiv za 4 osebe (Interpromet, Ljubljana), 1 kolo Axo (Suttner, Ljubljana), 1 kolo Diktator (Splošna trgovska družba, Ljubljana), 1 kolo Tribuna (Batjel, Ljubljana), 1 peč Lutz (Rupena-Lutz, Ljubljana VII), 2 preprogi, (Moderni dekor, Zagreb), 1 vrtna garnitura (Remec Co, Duplica), 1 vrtna garnitura (Učakar, D. M. v Polju), 50 steklenic Unionskega piva, 12 butelj vina (Moser, Zemun), manicura (Vovk, Ljubljana), 1 zaboj Kneippove žitne kave, 2 zaboj Rogaške Slatine, 1 pletena zibelka (Stražisar, Notranje Gorice), 1 kaseta kosmetičnih predmetov (Cotič, Ljubljana), 20 ročkov po 1 kg maslinovega olja (Prvo dalmatinsko trgovačko društvo, Dubrovnik), 2 brezplačni vožnji s parnikom I. razreda Sušak—Kotor in nazaj (Dubrovačka plovdba in Jadranska plovdba), 21 dnevne počitnice v Niški Banji, 21 dnevne počitnice v Brestovački Banji, 10 dnevne počitnice v Slatini Radenci, 10 dnevne počitnice v Dobru, 10 dnevne počitnice v Čatežkih toplicah, 8 dnevne počitnice na Omišlju — Hotel Učka, 7 dnevne počitnice v Novem Vinodolu — Palace Hotel, 7 dnevne počitnice v Krapinskih toplicah, 7 dnevne počitnice v Mediji-Izlake, 5 dnevne počitnice v Rog. Slatini, 5 dnevne počitnice v kopališču Palič, 2 dnevne počitnice na Bledu — Hotel Union.

Oglejte si darila na velesejmu, paviljon „K“.

NAJBOLJŠA RADIJSKA REVILJA JE

NAŠ VAL

SPOREDÍ evropskih radijskih postaj na vseh valovih, roman, novela, modni pregled, novice iz radijskega sveta, filmska smotra, nagradni natečaj.

UPRAVA: Ljubljana, Knafljeva ulica 5
 Mesečna naročnina samo 12.— dinarjev.

Z nobenim drugim reklamnim sredstvom ne morete doseči enakega učinka, kakor s časopisnim oglasom, čigar delotvornost je neomejena. Časopis pride v vsako hišo in govori dnevno desetstisočim bralateljem. Redno oglašanje v velikem dnevniku je najuspešnejša investicija, ki prinese korist trgovcu in kupcu.

Državna hipotekarna banka

KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

(prej Uprava fondov osnovana 1862. l.)

Banko upravlja neodvisen upravni odbor.

Centrala je v Beogradu.

GLAVNE PODRUŽNICE:

Zagreb, Ljubljana, Split, Sarajevo, Cetinje, Novi Sad, Niš, Skoplje, Banja Luka in Zemun.

AGENCIJE:

Kragujevac, Valjevo, Čačak, Pančevo, Petrovgrad, Bitolj in Prijepolje.

GLAVNI BANČNI POSLI: Upravlja vse državne in javne fondove, depozite, pupilni in cerkveni kapital, samostanski, občinski in zadružniški denar i.t.d. — Emitira obveznice in zastavnice — Sprejema hranilne vloge — Daje posojila na nepremičnine, a občinam in samoupravnim telesom na davek in dohodke — Eskontira menice denarnih zavodov, lombardira vrednostne papirje, delnice Narodne banke in Privilegirane agrarne banke ter blagajniške zapise ministarstva finans, eskontira prihodnje kupone svojih zastavnih dolarske emisije (Seeligmann) nostrificirane v Kraljevini. — Za vse bančne obveznosti jamči država — Za vsa pojasnila se je obrniti na naslov:

DRŽAVNA HIPOTEKARNA BANKA — BEOGRAD

ali na njene podružnice.